

Vlada Crne Gore

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

ZAKON O MORSKOM DOBRU

Podgorica, decembra 2013. godine

ZAKON O MORSKOM DOBRU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se svojinski režim, upravljanje, korišćenje, unapređenje, zaštita morskog dobra, kao i druga pitanja od značaja za morsko dobro.

Pojam morskog dobra

Član 2

Morsko dobro je dobro od opšteg interesa, koje služi opštoj upotrebi. Morsko dobro uživa posebnu zaštitu.

Obuhvat morskog dobra

Član 3

Morsko dobro obuhvata:

- 1) morsku obalu, unutrašnje morske vode osim voda Skadarskog jezera i rijeke Crnojevića, privezišta, pristaništa, sidrišta, vezove, ponte, poste, mandrača, navoze, nasipe, sprudove, plaže, kupališta, šetališta uz more, hridi, limane, grebene, vrulje, izvore i vrela na obali, kanale spojene sa morem, pješčane dine, močvare na obali, podvodne pećine, podmorje, morsko dno i podzemlje, teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa;
- 2) obale rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore;
- 3) dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni obezbjeđuje pristup obali i moru i služi neposrednom odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane.

Morska obala i obala rijeke Bojane

Član 4

Morskom obalom smatra se pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji je širok šest metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena.

Pod obalom rijeke Bojane smatra se pojas kopna koji je širok najmanje šest metara računajući od obalne linije rijeke Bojane.

Obalna linija rijeke Bojane je linija srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja koju određuje organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, morska obala odnosno obala rijeke Bojane može biti i dio kopna uži od šest metara, ako to uslovljava konfiguracija terena, prirodni uslovi, stanje na obali (potporni i zaštitni zidovi), kao i istorijski, vjerski i kulturni objekti.

Granica morskog dobra i morske obale

Član 5

Granicu morskog dobra na kopnu i granicu morske obale (u daljem tekstu: granica morskog dobra), utvrđuje Vlada Crne Gore na predlog Državne komisije za utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu (u daljem tekstu: Državna komisija).

Državna komisija ima sedam stalnih članova i jednog člana predstavnika primorske opštine, to: Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi (u daljem tekstu: primorske opštine) za koju se, u skladu sa fazama realizacije, utvrđuje granica morskog dobra.

Članove Državne komisije imenuje i razrješava organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra, na predlog:

- 1) organa državne uprave nadležnog za poslove finansija - jedan član;
- 2) organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva - jedan član;
- 3) organa uprave nadležnog za poslove premjera i katastra - jedan član;
- 4) organa uprave nadležnog za hidrografske poslove - jedan član;
- 5) Agencije za upravljanje morskim dobrom - jedan član;
- 6) nevladinih organizacija iz oblasti zaštite životne sredine i uređenja prostora - jedan član.

Predstavnik primorske opštine za koju se utvrđuje granica morskog dobra imenuje se na predlog te opštine.

Jedan član Državne komisije je i predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora.

Predstavnika nevladine organizacije iz stava 3 tačka 6 ovog člana određuje organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra, u postupku koji se sprovodi shodno propisu kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Bliže kriterijume, dinamiku i faze realizacije, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra, propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Svojinski režim

Član 6

Morsko dobro je u državnoj svojini, ako za pojedine djelove zakonom nije drukčije određeno.

Morsko dobro iz člana 3 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona je u državnoj svojini.

Morsko dobro iz člana 3 stav 1 tačka 3 ovog zakona može biti predmet privatne svojine i drugih stvarnih prava.

Morska obala je prirodno bogatstvo.

Posebna prava korišćenja

Član 7

Na morskom dobru mogu se steći posebna prava korišćenja, u skladu sa zakonom.

Posebna prava korišćenja, u smislu stava 1 ovog člana, su koncesija i zakup.

Korišćenje u skladu sa prirodom, prihvatnim kapacitetom i namjenom

Član 8

Morsko dobro se koristi u skladu sa njegovom prirodom, prihvatnim kapacitetom i namjenom, na način kojim se onemogućava ugroženost morskog dobra.

Prihvatni kapacitet iz stava 1 ovog člana je kapacitet morskog dobra da prihvati efekte uticaja različitih zahvata bez štetnih posljedica po buduću namjenu.

Ugroženost morskog dobra iz stava 1 ovog člana je stanje životne sredine, zemljišta ili pojava na prostoru morskog dobra, koje može biti uzrok za nastanak negativnog uticaja u slučaju realizacije određenog zahvata.

Zaštita morskog dobra

Član 9

U cilju održivog razvoja i integralnog upravljanja, obezbjeđenja slobodnog pristupa morskoj obali, očuvanja specifičnih obalnih ekosistema, zaštite prirodnih i kulturnih dobara, pejzaža i geomorfoloških oblika, ublažavanja i /ili sprječavanja uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena, usklađenosti javnih i privatnih inicijativa sa prirodom, prihvatnim kapacitetom sredine i namjenom morskog dobra, morsko dobro uživa posebnu zaštitu.

Primjena drugih propisa

Član 10

Na zaštitu morskog dobra primjenjuju se propisi o: životnoj sredini, zaštiti prirode, uređenju prostora i izgradnji objekata, lukama, zaštiti mora od zagađenja sa plovniha objekata, zaštiti mora od zagađenja sa kopna, moru, jahtama, pomorskoj plovidbi, štetnim dejstvima voda, kulturnim dobrima, održavanju reda u lukama i ostalim djelovima obalnog mora, geološkim istraživanjima, rudarstvu, poljoprivredi, morskom ribarstvu i marikulturi, eksproprijaciji, lokalnoj samoupravi, komunalnim djelatnostima, upravljanju otpadom i dr.

Zaštita morskog dobra vrši se i u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i pravilima međunarodnog prava i drugim međunarodnim aktima.

II. UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM

Pojam upravljanja

Član 11

Upravljanje morskim dobrom obuhvata: održavanje, obnavljanje, unapređenje, staranje o zaštiti i korišćenje morskog dobra.

Korišćenje morskog dobra, u smislu stava 1 ovog člana, je upotreba morskog dobra i pribiranje prihoda, u skladu sa prirodom i namjenom morskog dobra.

Upravljanje morskim dobrom vrši se u skladu sa smjernicama, mjerama i aktivnostima koje se odnose na integralno upravljanje obalnim područjem.

Upravljanje morskim dobrom vrši se na osnovu plana upravljanja morskim dobrom i godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom.

Upravljanje lukama vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke.

Agencija za upravljanje morskim dobrom

Član 12

Radi upravljanja morskim dobrom, Vlada osniva Agenciju za upravljanje morskim dobrom (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija ima svojstvo pravnog lica, koje vrši javna ovlašćenja u skladu sa zakonom.

Agencija posluje pod nazivom Agencija za upravljanje morskim dobrom.

Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Rad Agencije je javan.

Nadležnost Agencije

Član 13

Agencija:

- 1) štiti i unapređuje korišćenje morskog dobra;
- 2) priprema predlog plana upravljanja morskim dobrom;
- 3) priprema predlog godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom;
- 4) planira istraživanja od značaja za upravljanje morskim dobrom (kvalitet morske vode za kupanje, obalna erozija i druga istraživanja od značaja za obalne procese);
- 5) upravlja, u skladu sa zakonom, zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze u obuhvatu morskog dobra;
- 6) stara se o zaštiti specifičnih obalnih ekosistema (močvare, ušća, morska staništa, priobalne šume i dine);
- 7) vodi jedinstvenu bazu podataka o morskom dobru;
- 8) sprovodi postupak davanja morskog dobra u zakup, u skladu sa zakonom;
- 9) stara se o izgradnji, sanaciji i održavanju luka od lokalnog značaja, pristaništa, privezišta, vezova, kupališta, ponti, mandrača, šetališta uz more, navoza i druge infrastrukture za potrebe morskog dobra (u daljem tekstu: infrastruktura);
- 10) donosi plan organizacije i korišćenja kupališta, sa servisnim sadržajima;
- 11) donosi plan korišćenja luka od lokalnog značaja, pristaništa, privezišta, vezova i sidrišta;
- 12) pokreće postupak za dodjelu koncesije luka od lokalnog značaja;
- 13) podnosi inicijativu nadležnom organu uprave za poslove katastra za upis prava na morskom dobru;
- 14) obezbjeđuje tehničku podršku pri koordinaciji integralnog upravljanja obalnim područjem;
- 15) obavlja i druge poslove upravljanja morskim dobrom, u skladu sa zakonom.

Program i plan iz stava 1 tač. 2, 3, 10 i 11 ovog člana priprema se po prethodno pribavljenom mišljenju primorskih opština.

Organi Agencije

Član 14

Organi Agencije su Savjet Agencije (u daljem tekstu: Savjet) i direktor Agencije.

Savjet Agencije

Član 15

Savjet ima sedam članova.

Članove i predsjednika Savjeta imenuje i razrješava Vlada.

Tri člana Savjeta Vlada imenuje na predlog primorskih opština.

Mandat članova Savjeta traje četiri godine, osim članovima iz primorskih opština, čiji mandat traje dvije godine.

Članovi Savjeta iz primorskih opština čiji je mandat istekao, zamjenjuju se članovima Savjeta iz primorskih opština koje nijesu imale svoje predstavnike u Savjetu.

Članovi Savjeta za svoj rad odgovaraju Vladi.

Direktor Agencije

Član 16

Direktora Agencije imenuje Savjet na period od četiri godine, po sprovedenom javnom konkursu, uz saglasnost Vlade.

Članovi Savjeta i direktor Agencije ne mogu biti imenovani više od dva puta uzastopno.

Prava zaposlenih

Član 17

Direktor Agencije i zaposleni u Agenciji, prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu.

Nadležnost organa Agencije

Član 18

Savjet:

- 1) donosi statut Agencije;
- 2) utvrđuje predlog plana upravljanja morskim dobrom;
- 3) utvrđuje izvještaje iz člana 21 ovog zakona;
- 4) utvrđuje predlog godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom;
- 5) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Agencije;
- 6) donosi program rada Agencije;
- 7) utvrđuje predlog izvještaja iz člana 23 stav 4 ovog zakona;
- 8) donosi odluku o izboru nezavisnog revizora, uz saglasnost Vlade;
- 9) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Na akt iz stava 1 tačka 5 ovog člana saglasnost daje Vlada.

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije;
- 3) organizuje rad i rukovodi stručnom službom Agencije;
- 4) izvršava odluke Savjeta;
- 5) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Direktor Agencije za svoj rad odgovara Savjetu Agencije.

Kriterijumi za izbor i razrješenje organa Agencije

Član 19

Za člana Savjeta i direktora Agencije može biti imenovano lice koje:

- je crnogorski državljanin;
- ima visoku stručnu spremu;
- je stručni, odnosno naučni radnik koji ima najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju poslova zaštite životne sredine, upravljanja prostorom, zaštite morskog dobra, turizma ili pomorstva.

Za člana Savjeta Agencije i za direktora Agencije ne mogu biti imenovani:

- poslanici;
- članovi Vlade;
- lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, bez obzira na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posledice osude;
- članovi organa političke stranke;
- bračni drug lica iz al. 1, 2 i 4 ovog stava ili su sa njima u srodstvu po pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stepena.

O ispunjavanju uslova iz stava 2 ovog člana kandidat podnosi pisanu izjavu.

Vlada može razriješiti člana Savjeta prije isteka vremena za koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako je osuđen za krivično djelo ili za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) ako ne poštuje odredbe zakona, nestručno i nesavjesno obavlja svoju dužnost;
- 4) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 5) ako nastupe okolnosti iz stava 2 ovog člana;
- 6) ako u izjavi iz stava 3 ovog člana da netačne podatke.

Savjet će razriješiti direktora Agencije prije isteka mandata u slučajevima iz stava 4 ovog člana.

Statut i finansiranje Agencije

Član 20

Organizacija Agencije, bliža nadležnost Savjeta i direktora Agencije, djelokrug rada stručne službe Agencije, način donošenja opštih akata, način donošenja odluka Savjeta, naknada za rad članova Savjeta, zarada direktora i druga pitanja koja su od značaja za funkcionisanje Agencije, uređuju se Statutom Agencije.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz naknade od zakupa morskog dobra, koncesione naknade i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Godišnji izvještaji

Član 21

Agencija podnosi Vladi godišnji izvještaj o stanju morskog dobra i finansijski izvještaj najkasnije do 30. aprila tekuće, za prethodnu godinu.

Godišnji izvještaj o stanju morskog dobra sadrži podatke o: realizaciji godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom, davanju u zakup morskog dobra, izgradnji infrastrukture za potrebe morskog dobra, održavanju morskog dobra, zaštiti morskog dobra, ocjeni stanja prostora u zoni morskog dobra i dr.

Finansijski izvještaj sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije.

Reviziju finansijskog izvještaja vrši nezavisni revizor.

Izvještaji iz stava 1 ovog člana, uz izvještaj nezavisnog revizora, objavljuju se na internet stranici Agencije.

Plan upravljanja

Član 22

Plan upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: plan upravljanja) donosi Vlada, na period od pet godina.

Plan upravljanja morskim dobrom sadrži, naročito:

1) ocjenu stanja u zoni morskog dobra i stepena realizacije planskih dokumenata;

2) ciljeve zaštite i održivog razvoja;

3) smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje morskog dobra i razvojne smjernice;

4) mjere zaštite, očuvanja, unapređivanja i korišćenja morskog dobra;

5) planirane aktivnosti, imajući u vidu režim i uslove obavljanja djelatnosti i/ili funkcija na morskom dobru;

6) oblike saradnje i partnerstva sa lokalnim samoupravama, civilnim sektorom, stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;

- 7) program praćenja prirodnih i drugih procesa u zoni morskog dobra (monitoring);
- 8) program praćenja kvaliteta morske vode na javnim kupalištima;
- 9) aktivnosti na promociji i valorizaciji morskog dobra;
- 10) okvirna finansijska sredstva za realizaciju plana upravljanja;
- 11) dinamiku realizacije, okvirne rokove i nosioce realizacije plana upravljanja;
- 12) druge elemente od značaja za upravljanje morskim dobrom.

Godišnji program upravljanja

Član 23

Radi sprovođenja plana upravljanja, Vlada donosi godišnji program upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: godišnji program).

Godišnji program sadrži, naročito:

- program aktivnosti na morskome dobru sa izvorima sredstava (program održavanja i zaštite infrastrukture, izgradnju infrastrukture, u skladu sa godišnjim planom upravljanja komunalnim djelatnostima jedinice lokalne samouprave, i sl.);
- plan korišćenja finansijskih sredstava;
- plan davanja djelova morskog dobra u zakup;
- plan saradnje sa opštinama i nevladinim organizacijama;
- druge aktivnosti u upravljanju morskim dobrom, u skladu sa ovim zakonom.

Godišnji program donosi se najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Agencija je dužna da, u roku od tri mjeseca od isteka roka za koji se godišnji program donosi, podnese Vladi izvještaj o realizaciji tog programa.

Baza podataka

Član 24

Agencija uspostavlja i vodi jedinstvenu bazu podataka o morskome dobru.

U bazu iz stava 1 ovog člana unose se podaci o: životnoj sredini morskog dobra, uključujući kvalitet morske vode na javnim kupalištima; namjeni prostora morskog dobra, uključujući objekte na morskome dobru, njihov položaj i površinu; uspostavljeni režim korišćenja, kao i druge podatke od značaja za upravljanje morskim dobrom.

Organi državne uprave i organi lokalne uprave dužni su da na zahtjev Agencije dostave podatke neophodne za ažuriranje baze podataka iz stava 1 ovog člana.

Podaci iz stava 2 ovog člana objavljuju se na internet stranici Agencije.

Neprenosivost stvarnih prava

Član 25

Na morskoj obali, obali rijeke Bojane, plažama, kupalištima, pristaništima, privezištima, pontama, postama, mandračima, sidrištima i vezovima ne može se sticati pravo svojine ni druga stvarna prava po bilo kom osnovu.

Ovim zakonom ne dira se u stvarna prava u privatnoj svojini na nepokretnostima u zoni morskog dobra, stečena u skladu sa propisima, do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba stava 2 ovog člana ne odnosi se na djelove morskog dobra iz stava 1 ovog člana.

U slučaju iz stava 3 ovog člana primjenjuje se zakon kojim se uređuje eksproprijacija.

Pravo preče kupovine

Član 26

Vlasnik nepokretnosti koji namjerava da proda nepokretnost u zoni morskog dobra, dužan je da podnese pisanu ponudu Vladi.

Ako Vlada ne prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana u roku od 30 dana od dana kada je ponuda dostavljena, vlasnik može prodati nepokretnost drugom licu, ali ne pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima je prodaju ponudio Vladi.

Ugovor o kupoprodaji zaključen suprotno st. 1 i 2 ovog člana ništav je.

Pripadnost objekta morskome dobru

Član 27

Objekti na morskome dobru koji su trajno povezani s morskim dobrom, sastavni su dio morskog dobra, ako zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na objektu koji je izgrađen na morskome dobru na osnovu koncesije, za vrijeme trajanja koncesije, može se steći pravo svojine ili drugo pravo koje traje do isteka koncesije.

Nakon isteka koncesije iz stava 2 ovog člana, objekti su sastavni dio morskog dobra, ako ugovorom o koncesiji nije utvrđena obaveza njihovog uklanjanja.

III. KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

1. Način korišćenja

Zakup i koncesija

Član 28

Dio morskog dobra može se dati na korišćenje pravnom ili fizičkom licu, domaćem ili stranom, za obavljanje privredne ili druge dozvoljene djelatnosti ili privez plovnog objekta, i to davanjem u zakup ili koncesijom, u skladu sa zakonom.

Davanje dijela morskog dobra u zakup

Član 29

Davanjem dijela morskog dobra u zakup ne isključuje se pravo drugih lica da, pod jednakim uslovima i u skladu sa namjenom morskog dobra, upotrebljavaju taj dio morskog dobra.

Dio morskog dobra u zakup daje Agencija, zaključenjem ugovora o zakupu, u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje i upravljanje državnom imovinom.

Ugovor iz stava 2 ovog člana i akti Agencije donijeti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, objavljuju se na internet stranici Agencije.

Davanje dijela morskog dobra koncesijom

Član 30

Davanjem dijela morskog dobra koncesijom, druga lica se mogu djelimično ili potpuno isključiti iz upotrebe morskog dobra, osim u slučajevima iz člana 31 ovog zakona.

Koncesija iz stava 1 ovog člana daje se na osnovu plana koji donosi Vlada.

Koncesija iz stava 1 ovog člana obuhvata korišćenje morskog dobra za obavljanje privrednih djelatnosti sa ili bez korišćenja postojećih objekata na morskom dobru, sa mogućnošću izgradnje novih objekata na morskom dobru u skladu sa zakonom.

Koncesija na morskom dobru daje se na način i po postupku utvrđenom zakonom kojim se uređuju koncesije, ukoliko za pojedine djelove morskog dobra nije drukčije propisano.

Ako je davanjem dijela morskog dobra na koncesiju upotreba morskog dobra za druga lica djelimično ili potpuno isključena od upotrebe ili korišćenja, to isključenje mora biti navedeno u odluci o davanju koncesije i ugovoru.

Prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima

Član 31

Prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima je slobodan, besplatan i, po pravilu, pod pravim uglom, odnosno drugim najkraćim putem, a za kupališta u skladu sa uslovima iz člana 37 stav 3 ovog zakona.

Zabranjeno je postavljanje ograda ili drugih prepreka na morskom dobru koje onemogućavaju prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima.

Službenost prolaza

Član 32

Vlasnik ili drugi držalac zemljišta dužan je da, radi obezbjeđenja opšte upotrebe morskog dobra, dozvoli nužni prolaz od javnog puta do morske obale, putem širine najmanje jedan metar, ako nema prilaza do morske obale, plaža i kupališta ili se do njih može doći dužim zaobilaznjem.

Ako vlasnik ili drugi držalac iz stava 1 ovog člana ne postigne sporazum o utvrđivanju prava službenosti i o visini odgovarajuće naknade sa Agencijom, odluku o tome donosi sud.

Vlasnik ili drugi držalac zemljišta iz stava 1 ovog člana dužan je da dozvoli pristup na nepokretnost službenom licu radi određivanja granica puta.

Na druga pitanja u vezi službenosti iz stava 2 ovog člana primjenjivaće se odredbe zakona kojim se uređuje službenost nužnog prolaza.

Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana ne odnose se na prostore zaštićene po zakonu kojim se uređuju kulturna dobra.

Eksproprijacija radi opšte upotrebe morskog dobra

Član 33

Ako se na drugi način ne može obezbijediti prilaz morskom dobru, radi opšte upotrebe morskog dobra, Agencija će pokrenuti postupak eksproprijacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

Kretanje motornih vozila i sidrenje plovila

Član 34

Kretanje i parkiranje motornih vozila, kao i kretanje i sidrenje plovila je ograničeno i/ili zabranjeno u posebno osjetljivim prirodnim područjima na kopnu ili moru, uključujući plaže i dine, u skladu sa zakonom.

Obavljanje djelatnosti

Član 35

Pristaništa, privezišta, ponte, mandraći, sidrišta i vezovi, kao dobra koja služe opštoj upotrebi, mogu se dati na korišćenje za obavljanje privredne djelatnosti i za privez čamaca i drugih plovnih objekata, na osnovu ugovora o zakupu zaključenog sa Agencijom.

Pristaništa su objekti na obali ili u lukama namijenjeni za prihvatanje plovila, koja se kratko zadržavaju radi ukrcaja i iskrcaja putnika i tereta.

Privezišta su objekti na obali i u akvatorijumu namijenjeni za prihvatanje i siguran vez plovila.

Ponte i mandraći su namijenjeni za prihvatanje i siguran vez plovila dužine do 10 metara.

Sidrište luke je dio akvatorijuma namijenjen za bezbjedno sidrenje, u očekivanju slobodnog veza u luci ili direktnog obavljanja ukrcaja i iskrcaja roba i putnika.

Vez predstavlja dio akvatorijuma, sa pripadajućim dijelom kopna, označen i opremljen za sigurno vezivanje jednog plovila, a koji može biti: operativni, komercijalni i komunalni.

Uslove koje moraju ispunjavati objekti iz st. 2 do 6 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Održavanje reda

Član 36

Održavanje reda nad korišćenjem objekata iz člana 35 ovog zakona vrši Agencija odnosno zakupac ili koncesionar, u skladu sa zakonom i ugovorom.

Imaoci stvarnih prava na nepokretnostima koje se graniče sa objektima iz stava 1 ovog člana imaju pravo prečeg zakupa tih objekata.

2. Kupališta

Pojam

Član 37

Kupalište je dio morskog dobra namijenjen za kupanje, koje se može organizovati na plažama i izgrađenim djelovima obale.

Kupalište je vidno obilježeni i vodom neposredno povezani kopneni prostor koji posjeduje propisanu opremu i sadržaje.

Vrste, namjenu i uslove korišćenja kupališta, uključujući pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.

Održavanje reda na kupalištima s morske strane

Član 38

Održavanje reda na kupalištima s morske strane vrši Agencija odnosno zakupac ili koncesionar, u skladu sa zakonom i ugovorom.

Održavanje reda na kupalištima s kopnene strane

Član 39

Održavanje reda na kupalištima s kopnene strane vrši Agencija i zakupac morskog dobra, u skladu sa zakonom i ugovorom.

3. Naknada

Naknada od zakupa i koncesiona naknada

Član 40

Naknada od zakupa i koncesiona naknada prihod su budžeta Crne Gore.

Sredstva naknade iz stava 1 ovog člana koriste se za zaštitu, uređenje, održavanje i unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukture za potrebe morskog dobra, u skladu sa godišnjim programom upravljanja.

Ustupanje naknade od zakupa i koncesione naknade

Član 41

Opštini se ustupa, u skladu sa zakonom, dio prihoda od ostvarene naknade od zakupa i koncesione naknade, za korišćenje djelova morskog dobra koji se nalaze na njenoj teritoriji.

Prihodi iz stava 1 ovog člana namijenjeni su za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture i za održavanje komunalnog reda na morskom dobru.

IV. ZAKUP DJELOVA MORSKOG DOBRA

Javno prikupljanje ponuda

Član 42

Davanje u zakup plaža i drugih djelova morskog dobra vrši se na osnovu javnog poziva za javno nadmetanje ili prikupljanje ponuda, koji mora biti objavljen u dva štampana medija koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i na internet stranici Agencije.

Na način i postupak javnog nadmetanja i zaključenja ugovora o zakupu, uslove korišćenja morskog dobra, kao i visinu zakupnine shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje državna imovina.

Zaključivanje i sadržaj ugovora o zakupu

Član 43

Agencija zaključuje ugovor o zakupu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Ugovor o zakupu sadrži, naročito:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) predmet zakupa;
- 4) uslove i način korišćenja predmeta zakupa;
- 5) vrijeme korišćenja predmeta zakupa;
- 6) visinu, rokove, uslove i način plaćanja zakupnine;
- 7) početak obavljanja ugovorene djelatnosti;
- 8) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ugovorene djelatnosti (finansijski plan) i dinamiku ulaganja;
- 9) vrijeme trajanja pripremnih radnji;
- 10) obavezu revitalizacije morskog dobra, odnosno sanacije - rekultivacije površina degradiranih obavljanjem djelatnosti;

- 11) uslove za prestanak ugovora o zakupu;
- 12) obaveze u pogledu preduzimanja mjera obezbjeđivanja opšte sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite životne sredine;
- 13) odredbe o vremenu i načinu predaje dijela morskog dobra i stanju u kome se ono mora predati;
- 14) garanciju banke za izvršenje obaveza utvrđenih ugovorom.

Jednostrani raskid ugovora

Član 44

Agencija će jednostrano raskinuti ugovor o zakupu i uskratiti korišćenje dijela morskog dobra, ako:

- 1) zakupac ne koristi morsko dobro pod uslovima određenim ugovorom;
- 2) zakupac u određenom roku ne izgradi objekat koji je bio dužan da izgradi ili ako morsko dobro u određenom roku ne privede određenoj namjeni;
- 3) zakupac ne izvrši pripremne radnje u ugovorenom roku ili ne započne ugovorenu djelatnost u ugovorenom roku;
- 4) zakupac blagovremeno ne plati dospjelu zakupninu;
- 5) je pokrenut postupak likvidacije nad zakupcem;
- 6) je zakup dat na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju zakupa;
- 7) se vršenjem ugovorene djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zakonom zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja zakupa nije moglo predvidjeti;
- 8) zakupac zaključi ugovor o podzakupu bez saglasnosti Agencije.

U slučajevima iz stava 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, Agencija je dužna da, prije raskida ugovora, u pisanoj formi upozori zakupca i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.

U slučaju raskida ugovora iz stava 1 ovog člana zakupac nema pravo na naknadu za uložena sredstva.

Podzakup

Član 45

Zakupac dijela morskog dobra ne može zakupljeni dio prenijeti na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti Agencije.

U slučaju prenosa zakupljenog dijela morskog dobra bez saglasnosti Agencije, ugovor se raskida po sili zakona, a zakupac je dužan da Agenciji naknadi štetu.

V. ZAŠTITA MORSKOG DOBRA

Pojam zaštite

Član 46

Zaštitom morskog dobra smatra se zaštita tog dobra od bilo kojih radnji suprotnih principima zaštite morskog dobra, utvrđenih ovim zakonom, uključujući zaštitu: od zagađenja sa kopna; od zagađenja sa plovnih objekata; od devastacije i degradacije prostora, posebno zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, prirodnih bogatstava, specifičnih obalnih ekosistema, integriteta predjela; od uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena; od štetnog dejstva voda i od negativnih uticaja usljed nepropisnog upravljanja otpadom.

O zaštiti morskog dobra, u smislu stava 1 ovog člana, staraju se nadležni inspekcijski organi i Agencija, u skladu sa zakonom.

Principi zaštite

Član 47

Zaštita morskog dobra zasniva se na principima:

1) biološkog bogatstva, prirodnog djelovanja, održavanja i djelotvornog funkcionisanja uz međuzavisni uticaj prirode morskog i kopnenog dijela, kao i sistema zaštićenih područja;

2) primjene ekosistemskog pristupa u upravljanju djelatnostima koje imaju uticaj na dostizanje dobrog ekološkog statusa morskog ekosistema;

3) primjene mjera integralnog upravljanja morskim dobrom (zaštita od ugroženosti morskog dobra, atraktivnost djelatnosti koje se obavljaju na morskom dobru, pogodnost morskog dobra za djelatnosti koje se odvijaju na morskom dobru, pogodnost morskog dobra za djelatnosti kojima se vrši valorizacija potencijala morskog dobra, noseći kapacitet morskog dobra, obalni odmak i sprečavanje linearne urbanizacije obale, procjena uticaja na životnu sredinu, strateška procjena uticaja na životnu sredinu);

4) integralnog pristupa u upravljanju hidrološkim, geomorfološkim, klimatskim, ekološkim, socio - ekonomskim, kulturološkim sistemima;

5) zaštite specifičnih priobalnih ekosistema (močvare, ušća, morska staništa, priobalne šume, dine);

6) upravljanja morskim dobrom koje omogućava primjereno i pravovremeno učešće u javnom procesu odlučivanja lokalnog stanovništva i zainteresovanih subjekata civilnog društva;

7) međusektorski organizovane institucionalne saradnje javnih usluga na državnom i lokalnom nivou;

8) prioriteta javnih usluga;

9) procjene rizika povezanih sa različitim ljudskim aktivnostima i infrastrukturom, kako bi se smanjio negativan uticaj na morsko dobro;

10) procjene uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena na obalne procese i stanje morskog dobra;

11) sprečavanja prouzrokovanja štete morskom dobru odnosno obnavljanja morskog dobra u slučaju nastale štete;

12) ograničavanja ili, ako je potrebno, zabranjivanja kretanja i parkiranja motornih vozila, kao i kretanja i sidrenja plovila;

13) zaštite ostrva.

Služba zaštite

Član 48

Radi obezbjeđenja zaštite morskog dobra, Agencija organizuje službu zaštite morskog dobra.

Služba zaštite morskog dobra vrši poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom, i to:

- evidentira građenje objekata i druge nepravilnosti suprotno zakonu;
- evidentira zagađenja s kopna ili mora;
- podnosi, shodno al. 1 i 2 ovog stava, inicijative nadležnim inspekcijama za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora i zahtijeva preduzimanje odgovarajućih radnji i mjera, u skladu sa zakonom;
- učestvuje sa nadležnim inspekcijskim organom u vršenju inspekcijske kontrole morskog dobra;
- stara se o zaštiti prirodnih dobara i specifičnih obalnih ekosistema u morskom dobru;
- održava red na kupalištima, s morske i kopnene strane, lukama od lokalnog značaja, pristaništima, privezištima, pontama, mandračama, vezovima i sidrištima;
- nalaže zakupcima morskog dobra da otklone nepravilnosti i daje Agenciji predlog za raskid ugovora o zakupu;
- ostvaruje saradnju sa nadležnim državnim organima, lokalnim samoupravama i pravnim licima u pogledu zaštite morskog dobra;
- vrši druge poslove od značaja za zaštitu morskog dobra.

Nadzornik

Član 49

Službu zaštite morskog dobra vrši nadzornik, u skladu sa ovim zakonom.

Nadzornik vrši dužnost u službenom odijelu, ima službeni znak i legitimaciju.

Obrazac i sadržaj legitimacije i izgled službenog znaka iz stava 2 ovog člana, propisuje organ državne upravne nadležan za poslove morskog dobra.

Službeni znak i legitimaciju iz stava 2 ovog člana izdaje Agencija.

VI. NADZOR

Upravni nadzor

Član 50

Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra i zaštite životne sredine, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Inspekcijski nadzor

Član 51

Poslove inspekcijskog nadzora na morskome dobru vrše nadležne inspekcije i komunalna policija, u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da se međusobno obavještavaju o upravnim mjerama i radnjama preduzetim u okviru propisanih nadležnosti.

VII. KAZNENA ODREDBA

Član 52

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) postavi ogradu ili druge prepreke na morskome dobru koje onemogućavaju prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima (član 31 stav 2);
- 2) ne dozvoli nužni prolaz od javnog puta do morske obale putem širine najmanje 1 m (član 32 stav 1);
- 3) ne dozvoli pristup na nepokretnost službenom licu radi određivanja granica puta (član 32 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obaveze vlasnika i drugih držaoca privremenih objekata

Član 53

Vlasnik ili drugi držalac privremenog objekta postavljenog bez odobrenja odnosno suprotno planu objekata privremenog karaktera, do dana stupanja na

snagu ovog zakona, dužan je da takav objekat ukloni odnosno poruši sa morskog dobra u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ako vlasnik ili drugi držalac ne ukloni odnosno ne poruši objekat iz stava 1 ovog člana, objekat će ukloniti odnosno porušiti, o njegovom trošku, nadležni inspeksijski organ.

Vlasnik ili drugi držalac objekta iz stava 1 ovog člana nema pravo na naknadu za porušeni ili uklonjeni objekat.

Rok za utvrđivanje granice

Član 54

Propis na osnovu ovlašćenja iz člana 5 ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Državna komisija za utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu obrazovaće se u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz stava 1 ovog člana.

Utvrdjivanje granice morske obale izvršiće se u roku od 12 mjeseci, a utvrđivanje granice morskog dobra u roku od 24 mjeseca od dana imenovanja Državne komisije za utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu.

Organ uprave nadležan za poslove katastra, izvršiće, po službenoj dužnosti odnosno po zahtjevu, upis morskog dobra u katastar nepokretnosti, u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja granice morskog dobra, u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Do utvrđivanja granice morskog dobra u skladu sa st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana važi granica morskog dobra utvrđena Odlukom o donošenju prostornog plana područja posebne namjene za Morsko dobro („Službeni list RCG”, broj 30/07).

Utvrdjivanje granice morskog dobra u skladu sa ovim zakonom ne utiče na sprovođenje plana iz stava 5 ovog člana.

Rok za donošenje propisa

Član 55

Plan iz člana 22 ovog zakona donijeće se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi na osnovu ovlašćenja iz čl. 35 i 37 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja plana i propisa iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se plan odnosno propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za osnivanje Agencije

Član 56

Vlada će donijeti odluku o osnivanju Agencije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Savjet Agencije će se imenovati u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz stava 1 ovog člana.

Direktor Agencije će se imenovati u roku od 30 dana od dana imenovanja Savjeta.

Upis Agencije

Član 57

Agencija će se upisati u Centralni registar privrednih subjekata u roku od 30 dana od dana izbora direktora Agencije.

Do dana upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata, poslove upravljanja morskim dobrom obavljaće Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Preuzimanje

Član 58

Agencija će danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata preuzeti sredstva, postojeću dokumentaciju i zaposlene Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Zaposleni u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore koji ne bude raspoređen saglasno aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, ima prava i obaveze zaposlenog, za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena, u skladu sa opštim propisima o radu.

Važenje ugovora

Član 59

Ugovori o korišćenju morskog dobra, zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka roka za koji su zaključeni.

Započeti postupci

Član 60

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, u kojima nije donijeta prvostepena odluka, okončaće se po zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka odnosno po ovom zakonu, ukoliko je to povoljnije za stranku.

Prestanak važenja odluke

Član 61

Danom upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata, prestaje da važi Odluka o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom („Službeni list RCG”, broj 25/92).

Prestanak važenja zakona

Član 62

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o morskom dobru ("Službeni list RCG", broj 14/92) i član 85 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG”, broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 63

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O b r a z l o ž e n j e

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona, sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, utvrđuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Morsko dobro kao sastavni dio obalnog područja je nezamjenljivi ekonomski, ekološki i društveni resurs Crne Gore, ne samo zbog svoje nesumljive ekonomske valorizacije, već i zbog činjenice da obalno područje predstavlja jedinstvene obalne ekosisteme svih priobalnih država, pa tako, i naše.

Morsko dobro – javno dobro Crne Gore, izuzetno je složeno pitanje, pravni institut, za koji je potrebno obezbijediti adekvatne institucionalne i zakonske okvire. Ovo nacionalno dobro, zbog svog izuzetnog značaja, zahtijeva punu posvećenost i obavezu svih državnih i lokalnih organa vlasti i svih korisnika prostora - da se prema njemu odnose na način koji će obezbijediti održivi razvoj područja.

Kopneni dio morskog dobra ima površinu od 58 km². Teritorijalno more se proteže 12 Nm (18.520m) od osnovne linije u pravcu otvorenog mora. Površina teritorijalnog mora iznosi oko 2.172 km², dok površina unutrašnjih morskih voda iznosi 368 km². Crna Gora raspolaže morskim prostorom od oko 2.540 km². Površina epikontinentalnog pojasa iznosi 3.886 km². Površina kopnenih dijelova u moru iznosi 565,17 ha ili 5,65 km².

Ukupnu obalnu liniju čine: obale kopnenih dijelova u moru (ostrva, školjeva i grebena); obala na kopnu i obale rijeke Bojane. Dužina kopnene morske obale Crne Gore iznosi 288,2 km (od čega u Zalivu 105,5 km), dužina obale ostrvskih oblika iznosi 25,61 km, te je ukupna dužina morske obale 313,82 km. Dužina obalnog dijela rijeke Bojane koja pripada Crnoj Gori iznosi 22,8 km, što znači da je ukupna dužina obale Morskog dobra 336,60 km.

Aktuelnu legislativu morskog dobra čini Zakon o morskom dobru („Službeni list RCG“ 14/92 i 27/94), kao i podzakonski akti (Odluka o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, Odluka o uslovima, vremenu korišćenja i visini naknade za korišćenje morskog dobra, Pravilnik o izradi i održavanju katastra morskog dobra).

Od donošenja Zakona o morskom dobru protekle su više od dvije decenije - u kom su se periodu dogodile značajne, globalne statusne promjene Države, te promjene njenog pravnog sistema. Donijet je, naime, novi Ustav, Zakon o svojinsko – pravnim odnosima, Zakon o državnoj imovini, Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o koncesijama, Zakon o unapređenju poslovnog ambijenta, kao i propisi o uređenju prostora i izgradnji objekata, lukama, moru, jahtama, zaštiti životne sredine, morskom ribarstvu i marikulturi, zaštiti prirode, spomenicima kulture, vodama, inspeksijskom nadzoru, prekršajima i dr. – a koji imaju, direktni i indirektni uticaj na upravljanje, korišćenje, unapređenje i zaštitu morskog dobra.

Crna Gora je, takođe, potpisnica Protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja (Madrid 2008. godine) – koji je prateći Protokol Konvencije o zaštiti morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja (Barselonska konvencija). Protokol je potvrđen donošenjem Zakona o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja („Sl. list CG – Međunarodni propisi”, broj 16/11). Potpisnice Protokola su obavezne da kroz svoju regulativu, kao i kroz obalne strategije, planove i programe omoguće sprovođenje ciljeva i načela utvrđenih Protokolom o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja. Obalna područja, posebno u regionu Sredozemlja, izložena su brojnim pritiscima koji često prijete da ugroze jedinstvene ekosisteme, posebno najpodložnije djelove koji su smješteni uz liniju razdvajanja kopna i mora, obalnu liniju. Integralno upravljanje obalnim područjem prihvaćeno je kao najefikasniji instrument za zaštitu životne sredine obalnih područja, kako na nivou EU, tako i na globalnom planu.

Kada je riječ o morskom dobru, obaveze iz Protokola posebno se odnose na generalne stavove o sveukupnoj zaštiti morskog dobra, slobodnom pristupu moru i obali - koji, važni segmenti, u aktuelnom Zakonu nijesu bili dovoljno ili nijesu uopšte uređeni.

S druge strane, dugogodišnja primjena ovog propisa ukazala je da određena pitanja treba drugačije urediti odnosno doraditi, jer, nesporno je da odgovarajuća pravna regulativa – preduslov za potpunu, sveukupnu, održivu valorizaciju morskog dobra.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona usaglašen je sa Protokolom o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja, koji je Crna Gora potpisala 2008. godine, koji je potvrđen donošenjem odgovarajućeg Zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlog zakona o morskom dobru koncipiran je u osam poglavlja.

U poglavlju **I. OSNOVNE ODREDBE (čl. 1 do 10)** definišu se pitanja: pojma morskog dobra, obuhvata morskog dobra, morske obale i obale rijeke Bojane, granica morskog dobra na kopnu, svojinskog režima, posebnih prava korišćenja, korišćenja u skladu sa prirodom, prihvatnim kapacitetom i namjenom, zaštite morskog dobra, primjene drugih propisa.

Morsko dobro obuhvata (član 3) morsku obalu, unutrašnje morske vode, osim voda Skadarskog jezera i rijeke Crnojevića, privezišta, pristaništa, sidrišta, vezove, ponte, poste, mandrača, navoze, nasipe, sprudove, plaže, kupališta, šetališta uz more, hridi, limane, grebene, vrulje, izvore i vrela na obali, kanale spojene sa morem, pješčane dine, močvare na obali, podvodne pećine, podmorje, morsko dno i podzemlje, teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa (tačka 1), obale rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore (tačka 2) i dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni obezbjeđuje pristup obali i moru i služi neposrednom odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane (tačka 3).

Morska obala (član 4) je definisana kao pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji je širok šest metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena.

Obala rijeke Bojane definisana je kao pojas kopna koji je širok najmanje šest metara računajući od obalne linije. Izuzetno, morskom obalom, odnosno obalom rijeke Bojane, može se smatrati i dio kopna koji je uži od 6 metara, ako to zahtijeva konfiguracija terena, prirodni uslovi, stanje na obali (potporni i zaštitni zidovi), istorijski, vjerski, kulturni objekti.

Utvrđivanje granice morskog dobra i morske obale je jedno od ključnih pitanja za implementaciju Zakona, koje je bilo potrebno regulisati, tim prije što neadekvatna primjena i sadržina propisa – može usloviti značajne posledice u sveukupnom tretmanu morskog dobra.

S tim u vezi, Predlogom zakona predlaže se (član 5) da granicu morskog dobra i morske obale utvrđuje Vlada Crne Gore na predlog Državne komisije za utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu koja ima sedam stalnih članova i jednog člana predstavnika primorske opštine za koju se, u skladu sa fazama realizacije, utvrđuje granica morskog dobra. Državnu komisiju koju imenuje i razrješava organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra, čine po jedan predstavnik svih primorskih opština, zatim po jedan predstavnik: organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva, organa uprave nadležnog za poslove premjera i katastra, organa uprave nadležnog za hidrografske poslove, Agencije za upravljanje morskim dobrom i nevladinih organizacija iz oblasti zaštite životne sredine. Član Državne komisije je i jedan predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora (stav 3). Postupak izbora predstavnika

nevladinih organizacija sprovodi organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra, shodno propisu kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija (stav 5).

Bliže kriterijume, dinamiku i faze realizacije, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra na kopnu propisuje Vlada, čime će se stvoriti normativni uslovi za određivanje precizne i nedvosmislene granice morskog dobra (stav 6).

Članom 6 Predloga zakona propisano je da je morsko dobro u državnoj svojini, ako za pojedine djelove zakonom nije drukčije određeno. Ova odredba je razrađena na način što je određen bliži svojinski režim pojedinih djelova morskog dobra. Predloženo rješenje, kao i ostala rješenja vezana za svojinski režim - proizilaze iz Ustava (član 58 – prirodna bogatstva i dobra u opštoj upotrebi su u državnoj svojini), Zakona o državnoj imovini (čl. 9, 11, 12, 24) i Zakona o svojinsko-pravnim odnosima (čl. 20, 21 i 22). Ustvari, struktura Predloga zakona proističe i uslovljena je ovim propisima.

Na neophodnost propisivanja odredbi o svojinskom režimu morskog dobra uticala je, prvenstveno, činjenica da ni u Ustavu niti u Zakonu o svojinsko - pravnim odnosima ni Zakonu o državnoj imovini – nije, sveobuhvatno i direktno, definisano morsko dobro, pa samim tim ni njegov specijalni svojinski režim.

Budući da je morsko dobro javno dobro, na istom se mogu sticati samo posebna prava korišćenja koncesija i zakup (član 7).

Morsko dobro se koristi u skladu sa njegovom prirodom, prihvatnim kapacitetom i namjenom, na način kojim se onemogućava ugroženost morskog dobra (član 8).

Morsko dobro uživa posebnu zaštitu koje je opredjeljenje sadržano u članu 9 Predloga zakona. Ova zaštita se vrši u cilju održivog razvoja i integralnog upravljanja, obezbjeđenja slobodnog pristupa morskoj obali, očuvanja specifičnih obalnih ekosistema, zaštite prirodnih i kulturnih dobara, pejzaža i geomorfologije, ublažavanja i/ili sprječavanja uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena, usklađenosti javnih i privatnih inicijativa sa prirodom, prihvatnim kapacitetom sredine i namjenom morskog dobra.

Na zaštitu morskog dobra primjenjuju se propisi o: životnoj sredini, zaštiti prirode, uređenju prostora i izgradnji objekata, lukama, zaštiti mora od zagađenja sa plovnih objekata, zaštiti mora od zagađenja sa kopna, moru, jahtama, pomorskoj plovidbi, štetnim dejstvima voda, kulturnim dobrima, održavanju reda u lukama i ostalim djelovima obalnog mora, geološkim istraživanjima, rudarstvu, poljoprivredi, morskom ribarstvu i marikulturi, eksproprijaciji, komunalnim djelatnostima, upravljanju otpadom, zaštiti prirode, štetnim dejstvima voda, održavanju reda u lukama i ostalim djelovima obalnog mora, mora, morskom ribarstvu i marikulturi, eksproprijaciji, lokalnoj samoupravi, upravljanju otpadom i dr. – kakvo je i rješenje člana 10 Predloga zakona. Zaštita morskog dobra vrši

se i u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i pravilima međunarodnog prava i drugim međunarodnim aktima – kakav je Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja.

Nacionalno zakonodavstvo u navedenim resornim oblastima regulisaće pitanja zaštite morskog dobra i druge obaveze koje proističu iz Protokola. Opredjeljenje je, dakle, da se Protokol implementira kroz posebne propise, kojim se uređuju odgovarajuće upravne (sektorske) oblasti, pa tako i planski aspekt Protokola. Planski dokumenti su, zapravo, jedan od osnovnih instrumenata za sprovođenje Protokola.

U poglavlju **II. UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM (čl. 11 do 27)** definisan je pojam upravljanja morskim dobrom (član 11), pitanja vezana za subjekt upravljanja (čl. 12 do 21), plan upravljanja i godišnji plan upravljanja (čl. 22 i 23), baza podataka (član 24), neprenosivost stvarnih prava (član 25), pravo preče kupovine (član 26), pripadnost objekta morskom dobru (član 27).

Prestanak važenja Zakona o javnim preduzećima („Službeni list SRCG”, broj 6/91) uslovio je i drugačija, nego do sada, zakonska rješenja u pogledu određivanja subjekta upravljanja morskim dobrom. Predlogom je, naime, predviđeno da morskim dobrom upravlja Agencija za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (član 12), koju osniva Vlada, utvrđena nadležnost Agencije (član 13), te organi, nadležnost i kriterijumi za izbor organa Agencije (čl. 14 do 19). Data je i sadržina statuta Agencije, finansiranje stručne službe i utvrđena obaveza sačinjavanja godišnjih izvještaja (čl. 20 i 21).

Imajući u vidu svojinski režim morskog dobra – koncipiran je član 25 Predloga zakona, na način što je utvrđeno da se na morskoj obali, obali rijeke Bojane, plažama, kupalištima, pristaništima, privezištima, pontama, mandračima, sidrištima i vezovima ne može sticati pravo svojine ni druga stvarna prava po bilo kom osnovu. Ovim zakonom ne dira se u stvarna prava u privatnoj svojini na nepokretnostima u zoni morskog dobra, stećena do dana stupanja na snagu ovog zakona, koji se princip ne odnosi na morsku obalu i dr.u kom se slučaju primjenjuju propisi o eksproprijaciji.

Ovaj zakon, kao *lex specialis* u odnosu na Zakon o državnoj imovini, izuzima djelove morskog dobra iz pravnog prometa – a koje rješenje je aktuelno i u uporednim pravnim sistemima iz okruženja.

Vlasnik nepokretnosti koji odluči da proda nepokretnost u zoni morskog dobra dužan je da istu prethodno ponudi Vladi, pa tek ako ova ne prihvati ponudu, nepokretnost se može prodati drugom licu, ali ne pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima je prodaju ponudio Vladi – čime je uspostavljen princip prava preče kupovine (član 26). Ugovor o kupoprodaji zaključen suprotno izloženom je ništav.

Objekti na morskom dobru koji su trajno povezani s morskim dobrom, pripadaju morskom dobru, ako zakonom nije drukčije određeno. Izuzetak su zgrade i drugi objekti koji su izgrađeni na morskom dobru na osnovu koncesije, na kojima se može steći pravo svojine ili drugo pravo, koje traje do isteka koncesije (član 27).

U poglavlju **III. KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA (čl. 28 do 41)** razrađeni su modaliteti korišćenjaorskog dobra, koje se koristi u skladu sa njegovom prirodom i namjenom, kao javnog dobra – i to putem koncesije i zakupa (član 28).

Davanjem dijelaorskog dobra u zakup ne isključuje se pravo drugih lica da koriste, pod jednakim uslovima i u skladu sa namjenomorskog dobra, taj dioorskog dobra. Subjekt upravljanja morskim dobrom daje dioorskog dobra u zakup zaključenjem ugovora o zakupu, u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje i upravljanje državnom imovinom (član 29 st. 1 i 2). Ugovor i akti Agencije, donijeti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, objavljuju se na internet stranici subjekta upravljanja (stav 3).

Davanjemorskog dobra na korišćenje koncesijom, druga lica se mogu djelimično ili potpuno isključiti iz upotrebeorskog dobra – osim za slučajeve prilaza morskoj obali, plažama i kupalištima. Morsko dobro se, u ovom slučaju, daje na osnovu plana koji donosi Vlada, na način i po postupku utvrđenom zakonom kojim su uređene koncesije, ukoliko za pojedine djeloveorskog dobra nije drukčije propisano (član 30). Koncesija obuhvata korišćenjeorskog dobra za obavljanje privrednih djelatnosti sa ili bez korišćenja postojećih objekata na morskom dobru, sa mogućnošću izgradnje novih objekata na morskom dobru (stav 3). Ako je davanjem dijelaorskog dobra na koncesiju upotrebaorskog dobra za druga lica djelimično ili potpuno isključena od upotrebe ili korišćenja, to isključenje mora biti navedeno u odluci o davanju koncesije i ugovoru (stav 5).

Jedna od obaveza koje proizilaze iz Protokola je da se: „svim građanima obezbijedi slobodan pristup moru i obali”. Protokolom je predviđeno i: ograničavanje ili, tamo gdje je potrebno, zabranjivanje kretanja i parkiranje motornih vozila, kao i kretanje i sidrenje plovila, uključujući plaže i dine.

Sledstveno tome je i rješenje dato u članu 31 Predloga zakona – kojim se ustanovljava slobodan i besplatan prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima (u skladu sa rješenjem iz člana 37 stav 3 Zakona). Odredbom člana 32 ustanovljena je mogućnost uspostavljanja službenosti prolaza do morske obale širine najmanje 1 m, ako nema prilaza ili se do nje može doći dužim zaobilazanjem, a članom 30 uređeno pitanje prilaza morskom dobru putem eksproprijacije, radi opšte upotrebeorskog dobra.

Kretanje i parkiranje motornih vozila, kao i kretanje i sidrenje plovila na morskom dobru je ograničeno i/ili zabranjeno u posebno osjetljivim prirodnim područjima na kopnu i/ili moru, uključujući plaže i dine, u skladu sa zakonom (član 34).

Pristaništa, privezišta, ponte, mandraći, sidrišta i vezovi su u opštoj upotrebi i mogu se koristiti za obavljanje privredne djelatnosti i za privez čamaca i drugih plovniha objekata po osnovu zaključenog ugovora o zakupu sa subjektom upravljanja – Agencijom (član 35). Održavanje reda nad korišćenjem ovih objekata vrši Agencija odnosno zakupac ili koncesionar (član 36).

Predlogom su definisana kupališta, kao dio morskog dobra namijenjen za kupanje, koja se mogu organizovati na plažama ili izgrađenim djelovima obale. Ono je vidno obilježeno i vodom neposredno povezani kopneni prostor koji posjeduje propisanu opremu i sadržaje, a vrste, namjenu i uslove korišćenja koje moraju ispunjavati kupališta, uključujući pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma (član 37).

Održavanje reda na kupalištima s morske strane, vrši Agencija, odnosno zakupac ili koncesionar, u skladu sa zakonom i ugovorom (član 38). Održavanje reda na kupalištima s kopnene strane, vrši Agencija i zakupci, u skladu sa zakonom i ugovorom (član 39).

Naknada od zakupa i koncesiona naknada prihod su budžeta Crne Gore, koje opredjeljenje korespondira sa svojinskim režimom morskog dobra. Naknada zakupa se koristi za zaštitu, uređenje, održavanje i unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukture za potrebe morskog dobra, u skladu sa godišnjim planom upravljanja (član 40).

Opštini se ustupa, u skladu sa posebnim propisom (Zakon o finansiranju lokalne samouprave) dio prihoda od ostvarene naknade od zakupa i koncesione naknade, za korišćenje djelova morskog dobra, koji se nalazi na njenoj teritoriji. Prihodi koji se ustupaju opštini namijenjeni su za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture i za održavanje komunalnog reda na morskom dobru (član 37).

U poglavlju **IV. ZAKUP DJELOVA MORSKOG DOBRA (čl. 42 do 45)** uređena su pitanja: javnog prikupljanja ponuda, zaključivanja i sadržaja ugovora o zakupu, jednostranog raskida ugovora i podzakupa.

Radi se, naime, o lex specialis dodatnom uređivanju odnosa, s obzirom da je, na osnovu ovlašćenja iz Zakona o državnoj imovini, donijeta Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini („Službeni list CG“, broj 44/10). Članom 34 Uredbe utvrđeno je da se davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini na području prostornog plana posebne namjene, za potrebe postavljanja objekata privremenog karaktera - vrši na osnovu zakona i te Uredbe.

U poglavlju **V. ZAŠTITA MORSKOG DOBRA (čl. 46 do 49)** - zaštita morskog dobra uređuje se kao zaštita od bilo kojih radnji suprotnih principima zaštite, utvrđenih ovim zakonom, uključujući zaštitu od: zagađenja sa kopna, od zagađenja sa plovniha objekata, od devastacije i degradacije prostora, posebno zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, prirodnih bogatstava, specifičnih obalnih ekosistema, integriteta predjela, od uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena, od štetnog dejstva voda, i negativnih uticaja usljed nepropisnog upravljanja otpadom (član 46).

U cilju sveobuhvatne operacionalizacije segmenta zaštite morskog dobra, Predlogom zakona su predviđeni principi na kojima se zasniva zaštita (član 47), kao i osnivanje i opis poslova koje vrši Služba zaštite (član 48).

Da bi se zaštita efikasno i uspješno sprovodila, službu zaštite morskog dobra vrši nadzornik, u službenom odijelu, koji ima službeni znak i legitimaciju (član 49).

U poglavlju **VI. NADZOR (čl. 50 i 51)** su odredbe koje se odnose na sprovođenje zakona, prema kojima odnosni nadzor vrši organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra i zaštite životne sredine, te odredbe o inspekcijskom nadzoru, koji vrše nadležne inspekcije, u skladu sa zakonom.

Poglavlje **VII. KAZNENA ODREDBA (član 52)** sadrži prekršajne sankcije za pravna lica i fizička lica, koji ne poštuju propisane obaveze. Iznosi kazni za prekršaje usklađeni su sa Zakonom o prekršajima.

Poglavlje **VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 53 do 63)** reguliše obaveze vlasnika i drugih držaoca privremenih objekata postavljenih bez odobrenja, odnosno suprotno planu objekata privremenog karaktera da te objekte uklone, odnosno poruše (član 53) u roku od šest mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu, te da će se, u suprotnom, ukloniti o njihovom trošku, od strane nadležnog inspekcijskog organa.

Izuzetno značajna za implementaciju Zakona – je odredba člana 54 Predloga zakona. Ovom odredbom utvrđeno je da će se propis na osnovu ovlašćenja iz člana 5 Predloga - koji se odnosi na utvrđivanje granice morskog dobra, donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a da će se utvrđivanje granice morske obale i morskog dobra, saglasno tom propisu, izvršiti u roku od 12 mjeseci odnosno 24 mjeseca od dana obrazovanja Državne komisije. Nakon što se utvrdi granica morskog dobra – organ upave nadležan za poslove katastra izvršiće odgovarajuće upise, u skladu sa zakonom, u roku od šest mjeseci.

Predviđeno je, takođe, da će, do utvrđivanja granice saglasno ovom zakonu, važiti granica morskog dobra utvrđena Odlukom o donošenju prostornog plana

posebne namjene za Morsko dobro, s tim što utvrđivanje granice ne utiče na sprovođenje ovog plana.

Članom 55 Predloga utvrđen je rok od godine dana odnosno šest mjeseci za donošenje plana i propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, a članom 56 utvrđen je rok za osnivanje Agencije od strane Vlade. Utvrđen je i rok u kome će se izvršiti upis Agencije u Centralni registar privrednih subjekata (član 57), a uređena su i pitanja preuzimanja sredstava, dokumentacije i zaposlenih (član 58).

Činjenica da postoji velik broj ugovora o korišćenju morskog dobra, čiji rok teče, članom 59 Predloga zakona propisano je da isti važe do isteka roka za koji su zaključeni.

Predlog zakona sadrži i odrebu o započetim postupcima (član 60), zatim odredbe o prestanku važenja Odluke o osnivanju Javnog preduzeća i prestanku ranijeg Zakona (čl. 61 i 62), kao i odrebu završnog karaktera (član 62).

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Poslove vezane za upravljanje morskim dobrom obavlja, saglasno aktuelnoj legislativi – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom. Imajući u vidu tu okolnost, procjenjuje se da za sprovođenje ovog zakona, u odnosu na konstituisanje novog subjekta upravljanja (Agencija) nijesu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, smatramo da je predloženi Zakon potrebno donijeti po skraćenom postupku. Ovo sa razloga što je morsko dobro jedan od najvrjednijih resursa Države, za čiju je potpunu zaštitu, i valorizaciju i investiciona ulaganja neophodno što prije stvoriti neophodne normativne preduslove. Sem toga, Zakon se usaglašava sa Protokolom o integralnom upravljanju priobalnim područjem Sredozemlja, koji je potvrđen donošenjem odgovarajućeg Zakona 2011.godine.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

IZVJEŠTAJ

**O SPROVEDENOJ RASPRAVI PO NACRTU I PREDLOGU ZAKONA
O MORSKOM DOBRU**

Podgorica, novembra 2013. godine

IZVJEŠTAJ

O SPROVEDENOJ RASPRAVI PO NACRTU I PREDLOGU ZAKONA O MORSKOM DOBRU

Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. novembra 2011. godine, utvrdila je Nacrt zakona o morskome dobru, s Programom javne rasprave, koje je pripremilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Vlada je, istovremeno, zadužila Ministarstvo da javnu raspravu o Nacrtu zakona o morskome dobru organizuje u skladu s Programom javne rasprave i da, nakon toga, pripremi i Vladi dostavi Predlog zakona o morskome dobru, s Izvještajem o javnoj raspravi.

Prema programu, javna rasprava održana je u organizaciji Ministarstva održivog razvoja i turizma i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i trajala je od 14. novembra do 15. decembra 2011. godine.

Javna rasprava organizovana je:

1. objavljivanjem teksta Nacrta zakona na web sajtu Ministarstva održivog razvoja i turizma;
2. objavljivanjem teksta Nacrta zakona na Portalu e Uprave Crne Gore;
3. objavljivanjem teksta Nacrta zakona u dnevnom listu »Pobjeda«;
4. u formi tri okrugla stola – kao opšta i stručna javna rasprava, koje su organizovane u Baru, Budvi i Kotoru (za po dvije opštine) i
5. u formi okruglog stola, kao stručna javna rasprava, koji je organizovan u Podgorici.

Građani, opštine, naučne i stručne institucije, zainteresovani organi i organizacije, civilni sektor i dr. pozvani su da učestvuju u javnoj raspravi i da primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona dostave u pisanoj i elektronskoj formi na e-mail adresu Ministarstva održivog razvoja i turizma javna.rasprava@mrt.gov.me ili preko arhive Ministarstva.

Javna rasprava, dakle, organizovana je na način koji je omogućio cjelokupnoj stručnoj i laičkoj javnosti da iskažu svoje mišljenje i da predloge i sugestije u odnosu na materiju koja se uređuje Nacrtom zakona o morskome dobru.

Rasprava je trajala 31 dan, a organizovana je na način kojim su ispoštovane obaveze koje proizilaze iz Zakona o lokalnoj samoupravi (čl. 13 i 122 a) i Zakona o državnoj upravi (član 97).

Pri tome, važno je istaći da su lokalne samouprave imale posebnu mogućnost da u javnoj raspravi učestvuju na tri nivoa. Jedan je da svoje stavove dostave u pisanoj ili elektronskoj formi, drugi je prisustvom na okruglim stolovima koji su, opravdano, sa razloga cjelishodnosti, organizovani za po dvije opštine i treći je poziv predsjednicima primorskih opština da učestvuju na stručnom okruglom stolu u Podgorici.

Svim raspravama prisustvovao je 151 učesnik, a prispjelo je i 26 mišljenja u pisanoj ili elektronskoj formi.

Okrugli sto u Baru (sala SO) održan je 6. decembra 2011. godine, za opštine Ulcinj i Bar. Rasprava je bila opšta i stručna i prisustvovala su 42 učesnika.

Okrugli sto u Budvi (sala SO) održan je 8. decembra 2011. godine, za opštine Budva i Tivat. Rasprava je bila opšta i stručna i prisustvovao je 37 učesnik.

Okrugli sto u Kotoru (sala SO) održan je 12. decembra 2011. godine, za opštine Kotor i Herceg Novi. Rasprava je bila opšta i stručna i prisustvovao je 41 učesnik.

Okrugli sto u Podgorici održan je 14. decembra 2011. godine, a poziv za učešće upućen je Prof. dr Zoranu Rašoviću i Prof. dr Radoju Koraću sa Pravnog fakulteta u Podgorici, dekanima UCG: Arhitektonskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Prirodno - matematičkog fakulteta, Metalurško - tehnološkog fakulteta, Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Fakulteta za pomorstvo, rektoru UDG, rektoru Univerziteta »Mediteran«, direktoru Instituta za biologiju mora, Prof.dr Milenku Pasinoviću, predstavnicima Savjeta za uređenje prostora i predsjednicima šest primorskih opština. Rasprava je bila stručna i prisustvovao je 31 učesnik.

Predlog zakona upućen je Vladi decembra 2011. godine – ali nije razmatran.

Radi pripreme što kvalitetnijeg teksta ovog Predloga zakona, **Ministar održivog razvoja i turizma obrazovao je marta 2103. godine multidisciplinarnu Radnu grupu**, sa zadatkom da inovira prethodni tekst Predloga zakona. Radnu grupu su činili predstavnici: kabineta potpredsjednika Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku i finansije, Ministarstva finansija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Uprave za nekretnine, Zajednice opština Crne Gore, opštine Ulcinj i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom. Nakon završenog rada na Predlogu zakona, isti je dostavljen primorskim opština i zainteresovanim subjektima, radi davanja mišljenja.

U ovom Izvještaju daje se osvrt na primjedbe prispjele na Predlog zakona, date od strane opština: Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj, zatim JP za upravljanje morskim dobrom, Uprave pomorske sigurnosti, Luke Bar, Lučke uprave i Ministarstva pomorstva i saobraćaja. Opština Budva nije imala primjedbi.

1. Opština Kotor

„Načelne sugestije:

Ovom prilikom podsjećamo da smo prilikom dostavljanja primjedbi u formi izjašnjenja na Nacrta Zakona o morskom dobru broj 01-3132/11 od 15.12.2011. godine, a imajući u vidu da se predmetnim Zakonom kroz utvrđivanje posebnog režima svojinskih odnosa pokušava definisati obuhvat i obim morskog dobra, čime se u značajnoj mjeri mijenjaju već utvrđena prava i obaveze lokalne samouprave u obuhvatu granica morskog dobra, značajan broj primjedbi već dostavili, te iste nijesu uvažene u potrebnoj mjeri kako bi se zaštitio Ustavom zagaranтовan svojinski režim, bilo u odnosu na privatnu imovinu, bilo u odnosu na pravo raspolaganja lokalne samouprave državnom imovinom.

Takođe napominjemo da je prilikom izrade Nacrta Zakona, a kasnije Predloga Zakona bilo potrebno u mnogo većoj mjeri uključiti primorske opštine, prevashodno zbog nedovoljno razgraničenih odnosa između lokalnih samouprava i buduće javne službe (agencije) u pogledu obavljanja javnih ovlašćenja na području morskog dobra, kao i radi tačnog određivanja granica morskog dobra i to samim Zakonom, imajući u vidu da nije precizirana krajnja granica morskog dobra na kopnu, što dovodi do voluntarizma u primjeni Zakona, bez obzira na predloženi Nacrt Uredbe o bližim kriterijumima, načinu i postupku utvrđivanja granica morskog dobra, koja je dostavljena u prilogu Predloga Zakona. Mišljenja smo da Zakon mora decidno utvrditi u svojim odredbama granice morskog dobra, odnosno precizirati bliže kriterijume, način i postupak određivanja granice morskog dobra, tim prije što su određene manje značajne ingerencije kao npr.: imenovanje članova Savjeta Agencije za upravljanje morskim dobrom (član 14. Predloga Zakona) date u nadležnost Skupštini Crne Gore; takođe su Predlogom Zakona utvrđeni kriterijumi za izbor i razrješenje organa Agencije (član 16. Predloga Zakona) itd., a nijesu utvrđeni kriterijumi za utvrđivanje granica morskog dobra, već je to odredbama člana 5. u stavu 4. Predloga Zakona dato u nadležnost Vladi Crne Gore.

Napominjemo da je trenutno granica morskog dobra utvrđena Odlukom o donošenju prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro („Službeni list RCG“ broj 30/07), te čini djelove teritorija opština: Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar i Ulcinj u granicama iskazanim u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana „Morsko dobro“, shodno Zakonu o morskom dobru („Službeni list Crne Gore“ broj 14/92).

Odgovor

U odnosu na raspravu vođenu po ovom Predlogu, odgovor je dat u uvodnom dijelu Izvještaja.

Pojmu morskog dobra i određivanju granica posvećena je posebna pažnja, budući da se radi o krucijalnom pitanju odnosno definisanju osnovnih zakonskih pojmova.

Predlogom zakona definisan je pojam morskog dobra – na način koji će, procjenjujemo, omogućiti punu valorizaciju i održivost morskog dobra. Predlogom zakona dati su osnovni kriterijumi pojma i granica morskog dobra (obuhvat morskog dobra, definisanje morske obale - najveći talasi, 6 m). Granica morskog dobra na kopnu utvrdit će se od strane Vlade, na predlog Državne komisije za utvrđivanje granice morskog dobra, čiji je sastav dat Predlogom zakona. Bliže kriterijume, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra na kopnu propisuje Vlada.

Dakle, smatramo uputnim i cjelishodnim da se pojedini kriterijumi za utvrđivanje granice morskog dobra propišu propisom Vlade, čiji se Nacrt uredbe dostavlja uz ovaj Predlog zakona.

Pojedinačne primjedbe:

1. U članu 3. Predloga Zakona su nabrojani pojmovi i objekti koji predstavljaju morsko dobro, a posebno morsku obalu kao dio obuhvata morskog dobra, te je u cilju pojašnjenja potrebno posebnim članom Zakona definisati svaki pojam pojedinačno (navozi, nasipi, sprudovi, hridi, limani, grebeni, vrulje i vrela na obali, pješčane dine, itd), uvođenjem pojmovnika kako bi se precizirali objekti koji čine sastavni dio morskog dobra u skladu sa Zakonom, a time i režim njihovog korišćenja u skladu sa namjenom morskog dobra, kao dobra koja služe opštoj upotrebi, ukoliko isti nijesu definisani drugim pozitivnim propisima, u kom slučaju je potrebno uputiti na odredbe ovih propisa.

Odgovor

Za jedan dio pojmova date su definicije u pojedinim članovima. U članu 10 Predloga zakona je navedeno da se na zaštitu morskog dobra primjenjuju i drugi propisi i oni su navedeni, što znači da se primjenjuju definicije odnosno pojmovi iz tih propisa (posebno iz Zakona o državnoj imovini).

2. U članu 3. u stavu 1. u tački 1. Predloga Zakona treba izbrisati riječi "kanali spojeni sa morem" i „unutrašnje morske vode“.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Izvršena su određena usaglašavanja člana 3 tačka 1 sa definicijom unutrašnjih morskih voda. Kanali spojeni sa morem i sada postoje u definiciji morskog dobra.

3. U članu 4. Predloga Zakona nije precizno definisan obuhvat i kriterijumi na osnovu kojih se može utvrditi granica morskog dobra (a posebno krajnja granica na kopnu), što je evidentan nedostatak i važećeg Zakona o morskom dobru.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Predlogom zakona dat je obuhvat morskog dobra i posebno morske obale i obale rijeke Bojane. Definicija je preciznija jer je u odnosu na važeću definiciju morske obale izuzet dio kopna koji po svojoj prirodi i namjeni služi neposrednom odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane i koji sada dovodi do situacije da je morska obala bila i dio kopna koji je znatno udaljen od mora. Precizniji kriterijumi za određivanje granice morske obale dati su u Nacrtu uredbe o bližim kriterijumima, načinu i postupku utvrđivanja granica morskog dobra.

4. Član 5. Predloga Zakona u potpunosti treba preformulisati na način da se istim precizno utvrdi granica morskog dobra, sa svim koordinatama, odnosno da se u isti implementiraju kriterijumi, način i postupak utvrđivanja granica morskog dobra koji su utvrđeni Nacrtom uredbe, koja je dostavljena u prilogu Predloga zakona.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Tačno određivanje koordinata granica morskog dobra nije predmet ni Predloga zakona ni Nacrta uredbe. Tačne koordinate, na osnovu utvrđenih kriterijuma, utvrdiće državna komisija za utvrđivanje granica morskog dobra na kopnu.

5. Član 6. Predloga Zakona treba izmijeniti i isti treba da glasi:
"Morsko dobro, kao dobro od opšteg interesa je po pravilu u državnoj svojini".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Formulacija člana 6 Predloga zakona je u skladu sa imovinskim propisima (Zakon o državnoj upravi, Zakon o svojinsko – pravnim odnosima).

6. Mišljenja smo da poglavlje V ZAŠTITA MORSKOG DOBRA treba postaviti kao poglavlje II u Nacrtu Zakona o morskom dobru, imajući u vidu značaj iskazivanja i definisanja principa zaštite i pojma zaštite morskog dobra, a da poglavlje UPRAVLJANJA MORSKIM DOBROM bude definisano kao poglavlje III.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Ministarstvo je strukturiralo poglavlja na način koji se uobičajeno strukturiraju i u skladu sa Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa.

7. U članu 11. u stavu 3. Predloga Zakona ispred riječi "plana" treba staviti riječ "višegodišnjeg", kao i u svim drugim odnosnim članovima Predloga Zakona gdje se pominje "plan upravljanja morskim dobrom".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. U članu 22 stav 1 navedeno je da plan upravljanja morskim dobrom donosi Vlada, na period od pet godina.

8. Član 14. stav 3. Predloga Zakona u tački 2. i 3. treba preispitati sa aspekta mogućnosti učešća predstavnika radnog tijela Skupštine Crne Gore nadležnog za prostorno planiranje (koji je po pravilu poslanik) i predstavnika Vlade Crne Gore u radu Savjeta Agencije u svojstvu članova organa upravljanja javne službe čiji je osnivač Država, iz razloga što isto može biti nesaglasno sa odredbama člana 9. stav 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Službeni list Crne Gore" broj 1/09, 41/11 i 47/11).

Odgovor

Predlogom zakona jasno navedeno da članovi Savjeta Agencije ne mogu biti poslanici i članovi Vlade. To znači da navedeni predlagači ne mogu predložiti lica za koja je članom 19 stav 2–navedeno da ne mogu biti članovi Savjeta Agencije.

9. U članu 14. Predloga Zakona u stavu 6. iza riječi "direktora Agencije imenuje Savjet" treba dodati riječi "uz saglasnost osnivača".

Odgovor

Predlog je djelimično prihvaćen. Za izbor direktora Agencije neophodna je saglasnost Vlade Crne Gore.

10. U članu 16. Predloga Zakona, kao razloge za razrješenje članova Savjeta i direktora Agencije treba predvidjeti i neizvršavanje višegodišnjeg plana upravljanja

morskim dobrom i godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom i nepodnošenje izvještaja u roku predviđenim odredbama ovog Zakona.

Odgovor

Predlog je prihvaćen . Primijenjena su rješenja kao kod drugih tijela koje osniva Vlada, a nijesu u sistemu državne uprave. Vlada uvijek može razriješiti organe koje je imenovala.

11. Odredbe iz člana 22. Predloga Zakona treba precizirati sa aspekta odredaba Zakona o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore“ broj 21/09) i Zakona o svojinsko - pravnim odnosima („Službeni list Crne Gore“ broj 19/09).

Odgovor

Ministarstvo ocjenjuje da predloženo rješenje, sada član 25, nije u suprotnosti sa Zakonom o državnoj imovini i Zakonom o svojinsko - pravnim odnosima. Takođe, u članu 26 Predloga zakona je definisano da se na djelovima morskog dobra ne može sticati pravo svojine ni druga stvarna prava po bilo kom osnovu. Izuzetak od tog pravila je naveden u stavu 2 istog člana (ako je pravo stečeno do stupanja na snagu ovog zakona), ali i (stav 3) da izuzetak ne važi za morsku obalu, obalu rijeke Bojane, luke, lukobrane, gatove, kupališta, plaže, pristaništa, privezišta, ponte, poste, mandraće, sidrišta i vezove - u kom se slučaju primjenjuju propisi o eksproprijaciji.

12. U članu 23. stav 1. Predloga Zakona treba izmijeniti i isti treba da glasi: "Morsko dobro kao dobro koje služi opštoj upotrebi, u državnoj svojini, ne može biti u prometu".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Odredba koja je predložena u članu 26 stav 1 preciznija.

13. U stavu 2. istog člana Predloga Zakona iza riječi "u zoni morskog dobra" treba staviti tačku, a preostale riječi brisati.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Izuzetak od zabrane se ne odnosi na stvarna prava stečena do stupanja na snagu ovog zakona. To znači da nakon stupanja na snagu ovog zakona neće biti moguće sticati pravo svojine ni druga stvarna prava na djelovima morskog dobra.

14. U članu 24. stav 1. Predloga Zakona iza riječi "Vladi" treba dodati riječi "preko organa državne uprave nadležnog za poslove finansija i imovine".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Ponuda za pravo preče kupovine upućuje se prema Vladi Crne Gore, u skladu sa Poslovnikom Vlade.

15. U stavu 2. istog člana Predloga Zakona rok treba usaglasiti sa odredbama Zakona o svojinsko pravnim odnosima, koji se odnosi na realizaciju prava preče kupovine od strane suvlasnika.

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

16. U članu 26. stav 4. Predloga Zakona treba brisati.

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

17. U članu 27. Predloga Zakona poslije stava 5. dodaju se stavovi 6. i 7. koji glase:
„Koncesiona naknada prihod je Budžeta Crne Gore i Budžeta Opštine.
Opštini se ustupa u skladu sa Zakonom dio prihoda od koncesione naknade ostvarene na njenoj teritoriji“.

Odgovor
Predlog je prihvaćen, uz drugačiju pravno –tehničku obradu.

18. U članu 28. stav 1. Predloga Zakona iza riječi "najkraćim putem" treba dodati riječi "u skladu sa državnim planskim dokumentom".

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Prihvatanjem predloženog ograničili bi se slučajevi u kojima bi se primijenile odredbe člana 31 koji uređuje službenost prolaza samo na slučajeve kad je prolaz definisan planskim dokumentom, što je neprihvatljivo.

19. U članu 29. stav 1. Predloga Zakona treba preformulisati na način: "Vlasnik ili korisnik priobalnog zemljišta dužan je da u skladu sa planskim dokumentom radi obezbjeđenja opšte upotrebe morskog dobra dozvoli prolaz preko zemljišta od javnog puta do morske obale nakon sprovedenog postupka realizacije pravične nadoknade u skladu sa posebnim zakonom, odnosno postizanja sporazuma o utvrđivanju prava službenosti i visini odgovarajuće nadoknade sa Agencijom".

Odgovor
Iz istog razloga kao i za prethodnu sugestiju, predlog nije prihvaćen.

20. U dosadašnjem stavu 4. člana 29. Predloga Zakona umjesto riječi "stava 2" treba da stoje riječi "stava 1".

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

21. U članu 37. Predloga Zakona umjesto riječi „dio prihoda“ treba da stoji „30 %“.

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Podjela dijela prihoda od korišćenja morskog dobra predmet je Zakona o finansiranju lokalne samouprave, a ne Zakona o morskome dobru.

22. Stav 2. istog člana Predloga Zakona treba preformulisati i isti treba da glasi: „Prihodi iz stava 1. ovog člana namijenjeni su za izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata na području Opštine u skladu sa Godišnjim programom uređivanja građevinskog zemljišta“.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Opštine će same odrediti dokumenta na osnovu kojih koji će vršiti planiranje sredstava.

23. U članu 48. stav 1. Predloga Zakona treba precizirati koje inspekcije predstavljaju nadležne inspekcije za vršenje nadzora na morskom dobru u skladu sa Zakonom.“

Odgovor

Predlog se djelimično prihvata na način što je u novom članu 51 navedeno da poslove inspekcijskog nadzora vrše nadležne inspekcije i komunalna policija.

2. Opština Tivat

1. U tekstu Zakona, nedostaje POJMOVNIK. Naime, detaljnim čitanjem teksta zakona, smatramo da određeni termini nisu jasno definisani, i to termini kao što su: plaža, trajno povezani objekti sa morskim dobrom, priobalno zemljište, duže zaobilaženje, integritet predjela, pripada morskom dobru (šta su posljedice u praksi???). Navedeno smatramo da je od krucijalne važnosti jasno definisati kroz dodavanje novog člana koji će dati definicije navedenih termina, a što cijenimo da će omogućiti efikasniju primjenu ovog zakona.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Za jedan dio pojmova date su definicije u pojedinim članovima Predloga zakona. U članu 10 je navedeno da se primjenjuju i drugi propisi i oni su navedeni, što znači da se primjenjuju definicije iz tih propisa.

2. Član 4 stav 1

Ovakvim definisanjem morske obale ćemo na terenu imati vrlo nejednako definisano morsko dobro od opštine do opštine, što cijenimo da može dovesti do značajnih razlika i nelogičnosti u praksi.

Odgovor

Smatramo da su odredbe Predloga zakona i Nacrta uredbe date principijelno i da ih treba primjenjivati jednako za jednake situacije.

3. Član 7 stav 2 treba da glasi:

Posebna prava korišćenja, u smislu stava 1 ovog člana, su koncesija, zakup, BOT i drugi aranžmani **javno – privatnog** partnerstva.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Korišćena je formulacija iz člana 24 Zakona o državnoj imovini.

4. Član 13 stav 2 treba da glasi:

Program i Plan iz stava 1 tač. 2, 3, 10 i 11 ovog člana priprema se po prethodno pribavljenom mišljenju primorskih opština.

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

5. Član 14 stav 12 treba da glasi:

Direktor Agencije i zaposleni u Agenciji, prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Agencija nije organ državne uprave i na nju se ne odnosi Zakon o državnim službenicima i namještenicima.

6. Član 17 stav 3 – izostaviti termin „korišćenje“, pa navedeni član treba da glasi:

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz naknade od zakupa morskog dobra, međunarodnih i domaćih kredita i pomoći, donacija i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

7. Član 22 stav 1 – preciznosti radi treba dodati da su trajno povezani objekti, ustvari objekti definisani članom 13 stav 1 tačka 9, tako da član 22 stav 1 treba da glasi:

Objekti iz člana 13 stav 1 tačka 9 ovog zakona koji su trajno povezani sa morskim dobrom, pripadaju morskom dobru, ako zakonom nije drugačije određeno.

Odgovor

Predlog da se doda riječ „trajno“ se prihvata.

8. Član 23 stav 1 treba da glasi:

Na djelovima morskog dobra koji su trajno povezani ne može se sticati pravo svojine, ni druga stvarna prava po bilo kom osnovu.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Odredba člana 25 stav 1 Predloga zakona se ne odnosi samo na objekte već i na zemljište.

9. Član 30

Uvidom u navedeni član jasno je samo da Agencija pokreće postupak eksproprijacije, dok na primjer nije jasno ko je korisnik eksproprijacije. Takođe, mišljenja smo da je podnošenje predloga od strane Agencije za utvrđivanjem javnog interesa suvišan, ukoliko se radi o zoni morskog dobra koja je uređenja usvojenim planskim dokumentom, odnosno državnim studijom lokacije. U tom pravcu bi trebalo omogućiti nesmetano izvođenje, odnosno privođenje plana namjeni u dijelu infrastrukturnih objekata u zoni morskog dobra, a koji služe nesmetanom funkcionisanju sadržaja u morskom dobru, odnosno javnom pristupu obali. U tom pravcu predlažemo da se plan u dijelu realizacije javnih puteva, obalnih šetnica privodi namjeni direktno na osnovu planskog dokumenta, bez sprovođenja postupka eksproprijacije. Cijenimo da se navedenim neće ugroziti prava stranaka u dijelu

nadoknade vrijednosti zemljišta izuzetog za privođenje plana namjeni, jer i u dosadašnjim postupcima se pokazalo da se postupci eksproprijacije odugovlače najviše zbog nezadovoljstva vlasnika zemljišta ponuđenom cijenom otkupa, a što se svakako u konačnom utvrđuje u sudskom postupku. Iako svjesni da bi navedeno predstavljalo veliki iskorak u praksi, možda malo radikalan, cijenimo da bi uvođenjem istog, omogućili mnogo efikasnije privođenje plana namjeni i osiguranje javnog interesa, prvenstveno i dijelu nesmetanog pristupa obali, odnosno moru.

Odgovor

Predlog se djelimično prihvata. Morskim dobrom upravlja Agencija, koja vrši javna ovlašćenja. Zakonom o eksproprijaciji propisano je da se eksproprijacija može vršiti za potrebe države, opštine, državnih fondova i javnih preduzeća. Znači, korisnik eksproprijacije je država Crna Gora, u čije ime Agencija vrši određena javna ovlašćenja propisana Zakonom. Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata (član 52) propisano je da se donošenjem planskog dokumenta utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju planiranih objekata i uređenje prostora. Kako je za prostororskog dobra donijet PPPN za morsko dobro, utvrđen je javni interes, u smislu člana 52 Zakona o eksproprijaciji. Međutim, postupak eksproprijacije, u slučaju privatne svojine, mora se sprovesti, dalje, po Zakonu – od strane Agencije. U tom smislu, treba izvršiti korekciju člana 33.

10. Član 32 stav 9

Precizirati koji je to organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva? Ukoliko je to Lučka Kapetanija, mišljenja smo da je bolje onda to i tekstualno jasno definisati.

Odgovor

Iz predložene formulacije: „organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva“ je jasno da je u pitanju Ministarstvo saobraćaja i pomorstva.

11.Član 34

Neophodno je definisati pojam „održavanje reda“, a u odnosu na pojam „održavanje komunalnog reda“ iz člana 37 stav 2 ovog zakona.

Odgovor

Pojam „održavanja reda“ je definisan Uredbom o održavanju reda u lukama i na ostalim djelovima obalnog mora i unutrašnjim plovnim putevima (donijetoj na osnovu Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi), dok je pojam „održavanje komunalnog reda“ definisan Zakonom o komunalnim djelatnostima. Inače, član je preformulisan imajući u vidu primjenu posebnih propisa, tako da pitanje nadzora nije tretirano.

12. Član 35 treba da glasi:

Održavanje reda na kupalištima s kopnene strane vrše Agencija i zakupci, a nadzor vrše nadležne inspekcije, u skladu sa zakonom i ugovorom.

Odgovor

Pitanje nadzora uređeno je posebnim propisima. Član 38 je preformulisan.

13. Član 37 stav 2, treba da glasi:

Prihodi iz stava 1 ovog člana namijenjeni su za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture i za održavanje reda na nezakupljenom dijelu morskog dobra.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Ovim članom (41 stav 1) koji je dorađen, predviđeno je da se opštini ustupa, u skladu sa zakonom, dio prihoda od ostvarene naknade od zakupa i koncesione naknade, za korišćenje morskog dobra koji se nalazi na njenoj teritoriji. Rješenje stava 2 korespondira sa rješenjem iz Zakona o komunalnim djelatnostima da lokalna samouprava uređuje i obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti. Zakonom o lokalnoj samoupravi predviđeno je, s druge strane, šta obuhvata komunalni red.

14. Član 40 stav 1 tačka 2

Nije jasno šta se podrazumijeva pod navedenom odredbom. Da li ovo znači da će budući investitori prije dobijanja građevinskih dozvola, shodno planskom dokumentu, u zoni morskog dobra biti u obavezi da zaključe ugovor o zakupu morskog dobra???

Odgovor

Budući investitori će biti u obavezi da prije dobijanja građevinske dozvole zaključe ugovor o zakupu morskog dobra.

15. Član 42 stav 1

Nedostaje definicija pojma „integritet predjela“.

Odgovor

U članu 46 Predloga zakona dat je pojam zaštite morskog dobra, pa se u sklopu zaštite, pored mnogih pojmova sadržanih u posebnim propisima, pominje i pojam integriteta predjela koji je sadržan u međunarodnim dokumentima.

16. Član 44

Cijenimo da je suvišno zakonom uvoditi novu službu kako je to ovdje navedeno „služba zaštite“, pogotovo zbog činjenice da ista nema nikakva definisana jasna zaduženja, niti prava za sprovođenje kaznene politike. Stiče se utisak da se zaduženja navedene službe svode isključivo na sprovođenje monitoringa (evidentiranje), što je u konačnom i obaveza Agencije, a ukoliko je potrebno može se dalje definisati kroz unutrašnju organizaciju organa. Takođe, postojanje službe zaštite ovako definisane zakonom, a u skladu sa svim naprijed navedenim, smatramo da nije racionalno rješenje ni sa stanovišta budžeta.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Zadaci Službe su usmjereni na jačanju zaštite morskog dobra i realizacijom predviđenih poslova funkcija zaštite morskog dobra će biti unaprijeđena.

17. Član 46

Cijenimo da je navedeni član suvišan i da ga treba brisati. Razlog navedenom je u tome što je već identična odredba propisana članom 52 stav 3 ovog zakona.

Odgovor

Predlog je prihvaćen. Članovi su objedinjeni.

18. Član 47

Precizirati ko je konkretno „organ državne uprave“, odnosno da li se pod navedenim podrazumijeva Ministarstvo ili Agencija?

Odgovor

Pošto je navedeno da je u pitanju organ državne uprave nadležan za poslove morskog dobra, jasno je da je u pitanju Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

19. Član 48 stav 1

Obzirom da se u navedenoj odredbi precizira da poslove inspekcijskog nadzora na morskom dobru vrše nadležne inspekcije, postavlja se pitanje da li to znači da komunalna policija NEMA NIKAKVE NADLEŽNOSTI u zoni morskog dobra?

Odgovor

Predlog je prihvaćen i Izvršena je dopuna člana 51 na način da je navedena i komunalna policija.

20. Član 51

Sagledavajući kompletan tekst dostavljenog Predloga zakona, konstatuje se da je „Plan objekata privremenog karaktera“ spomenut samo u odredbi ovog člana. Vjerujemo da ćete se složiti sa konstatacijom da je Plan objekata privremenog karaktera jedan od akata koji pobuđuju veliko interesovanje javnosti sa jedne strane, dok sa druge strane svakako značajno određuju ne samo imidž naše obale, već i pitanje nesmetanog korišćenja odnosno pristupa moru. Cijeneći naprijed navedeno, ne možemo, a da se ne zapitamo da li se dosadašnji Plan objekata privremenog karaktera (koji je inače definisan odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata) inkorporira u Plan davanja u zakup djelova morskog dobra iz člana 20 stav 2 tačka 3 ovog predloga zakona? I u konačnom, zbog čega članovi 115 i 116 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata nisu stavljani van snage i inkorporirani upravo u ovaj Zakon o morskom dobru, gdje cijenimo da bi bilo prijemčivije da budu definisani?

Odgovor

Predlog je prihvaćen. U inoviranom članu 53 dodat je tekst da je plan objekata privremenog karaktera sačinjen u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

21. Član 52 stav 3

Imajući u vidu da je navedenom odredbom propisano da će organ uprave nadležan za poslove katastra izvršiti odgovarajuće upise u skladu sa zakonom, cijenimo da je neophodno precizirati takođe da će nevedene promjene upisa organ uprave nadležan za poslove katastra sprovesti po službenoj dužnosti, u kom pravcu posebno apostrofiramo da, ukoliko kod utvrđivanja novih granica morskog dobra, izvjesni dosadašnji djelovi morskog dobra više ne budu u morskom dobru, će se dosadašnji teret „morsko dobro“ iz evidencija uprave za nekretnine po automatizmu brisati. Ukoliko zakon naprijed navedeno ne bude precizirao, onda svakako usložnjavamo procese u praksi i značajno usložnjavamo biznis barijere koje,

složit ćete se, nisu u duhu dosadašnjih napora Države za unaprijeđenjem poslovnog ambijenta.

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

22. Član 53 stav 1, treba da glasi:

Propis na osnovu ovlašćenja iz čl. 32 i 33 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a plan iz člana 19 ovog zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

Vezano za dostavljeni **Predlog uredbe o bližim kriterijumima, načinu i postupku utvrđivanja granice morskog dobra**, ukazujemo vam na sljedeće:

1. U članu 2 Uredbe stav 1 tačka 7 brisati „ili granica vidljivid objekata“ i „vjerskih, istorijskih i kulturnih objekata“, tako da navedena tačka treba da glasi: prirodnih granica (granice potpornih zidova i zaštitnih zidova).

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Jedan od kriterijuma za određivanje granice morskog dobra trebaju biti i granice vjerskih, istorijskih i kulturnih objekata

2. U članu 3 Uredbe brisati „odnosno u odnosu na namjenu zemljišta utvrđenu planskim dokumentom“, tako da navedeni član treba da glasi: Utvrđivanje granica morskog dobrana kopnu vrši se u odnosu na postojeće objekte i namjenu zemljišta iz člana 2 ove uredbe.“

Odgovor

Ova primjedba pravno tehničkog karaktera razmotriće se u toku daljeg rada na tekstu Uredbe.

3. Opština Herceg Novi

1. U članu 4 Predloga, ponovljena je odredba člana 3 Zakona o morskome dobru („Sl. list RCG“, br. 14/92, 27/94, „Sl. list CG“, br. 51/08, 21/09, 73/10, 40/11) koja se odnosi na utvrđivanje morskog dobra (linija do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena). Na osnovu razgovora sa predstavnicima Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, dobili smo informaciju da ne postoje tačne karte udara talasa na obalnom području Crne Gore, samim tim je dovedena u pitanje i ova odredba, odnosno postavlja se jasno pitanje, koji dokument će biti mjerodavan prilikom utvrđivanja predmetne granice. Smatramo da su se prethodno morali utvrditi navedeni podaci, da bi se moglo smatrati da isti budu obavezujući u jednom zakonskom propisu (tačno je da ova ista odredba stoji i u hrvatskom Zakonu o pomorskom dobru, ali kod nas postoji gore navedeni propust, pa smatramo da se nikako isti ne može sprovesti ukoliko prethodno nemamo tačne podatke koji su i obavezni po osnovu Zakona o hidrografskoj djelatnosti).

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Eventualno nepostojanje podataka i karata, ne može da utiče na utvrđenu nadležnost organa državne uprave. Svi organi državne uprave treba, u međusobnoj interakciji, da obezbijede podatke i dokumentaciju neophodnu za utvrđivanje granice morskog dobra.

2. Pitanje komisije za utvrđivanje kopnene granice je takođe nedovoljno određeno, naime, definisano je da ima 13 članova od kojih po 1 član iz svake primorske opštine, znači 6 članova, a za odlučivanje je potreban konsenzus većine, dakle bar 7 članova. Mislimo da to dovoljno govori o mogućnosti odlučivanja od strane opština. Takođe, smatramo da bi bilo neophodno da kao član komisije bude i po jedan član katastra iz svake opštine, ili da se utvrdi stalan dio komisije (kojih može biti predloženih 13 članova), ali i članovi komisije za svaku opštinu ponaosob, sa još nekim članovima sa lokalnog nivoa.

Odgovor

Smatramo da je sastav Državne komisije dobro strukturiran. Državna komisija treba da ima šest predstavnika iz primorskih optina, šest predstavnika iz ministarstava i organa uprave i jedan predstavnik NVO iz oblasti zaštite životne sredine i uređenja prostora. Državna komisija je obavezna da radi po zakonu i po Uredbi kojom će se definisati bliži kriterijumi, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra. Član Državne komisije biće i predstvanik organa uprave nadležnog za poslove premjera i katastra.

3. Član 6 je u suprotnosti sa članom 23. Jer prvo navodi, i to u posebnoj odredbi da je morsko dobro u državnoj svojini, a u članu 23 navodi da se ovim zakonom ne dira u stečena stvarna prava (to se odnosi na taj još uvijek nedefinisani kopneni dio granice, a koji treba komisija da utvrdi).

Odgovor

Članom 6 je definisano da je morsko dobro u državnoj svojini, ako za pojedine djelove zakonom nije drukčije određeno.

4. Postavlja se pitanje ako komisija utvrdi da je nešto u vlasništvu nekog lica morsko dobro, da li se time isto izuzima iz vlasništva ili samo stoji teret na svojini u vidu zabilježbe morskog dobra, te ukoliko isto postaje državna imovina, nije jasno kako se utvrđuje naknada za izuzeto zemljište (ili objekte). Dakle, ovdje se provlači nekadašnja nacionalizacija, bez jasno utvrđenog postupka i odredaba o naknadama!

Odgovor

Zadatak Državne komisije je da predloži tačnu granicu morskog dobra sa kopnene strane, shodno zakonom i Uredbi kojom će se definisati bliži kriterijumi, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra. U katastarskim evidencijama će se upisati da je u pitanju morsko dobro. Eventualna promjena vlasništva morskog dobra iz privatnog u državnu imovinu moguća je samo na osnovu zakona kojim se uređuje pitanje eksproprijacije.

5. U članu 37 treba da stoji da se dio naknade za korišćenje morskog dobra ustupa opštini, da se jasno naznači koji dio, a ne samo od zakupa, jer korišćenje morskog dobra nije samo definisano davanjem u zakup.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Podjela dijela prihoda od korišćenja morskog dobra predmet je Zakona o finansiranju lokalne samouprave, a ne ovog zakona.

6. Član 46 treba da sadrži način evidencije, jer ukoliko se radi o tome da dio određene parcele ulazi u zonu morskog dobra, treba da stoji mogućnost parcelacije u skladu sa utvrđenom granicom!

Odgovor

Član 46 je brisan.

7. Parcelaciju katastar ne radi po službenoj dužnosti.

Odgovor

Član 46 je brisan.

Što se tiče **Nacrta uredbe o bližim kriterijumima načina i postupku utvrđivanja granice morskog dobra**, smatramo da je potpuno nejasna i da nema precizne kriterijume za utvrđivanje granice, osim odlučivanja većinom glasova, što je potpuno neprihvatljivo obzirom na značaj poslova, da nigdje ne budu jasno naznačeni parametri za odlučivanje!

Ukoliko se radi o utvrđivanju na dijelu koji je u privatnom vlasništvu ili u imovini opštine, da li se sprovodi ispitni postupak (jer postoji druga strana) ili se samostalno donosi rješenje, bez učešća strane koja je tom odlukom isključivo pogođena.

Smatramo da se uredbom mora jasno i detaljno utvrditi postupak te koji su kriterijumi odlučujući, i posebno da se, ukoliko nema konsenzusa ne smije koristiti odluka većine, već jasni parametri koji vrednuju!“

Odgovor

Nacrtom uredbe su dati bliži kriterijumi, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra sa kopnene strane. Ne sprovodi se upravni postupak za utvrđivanje granice već se granica utvrđuje odlukom Vlade Crne Gore na predlog Državne komisije.

4. Opština Ulcinj

Kao lokalna zajednica smatramo da još uvijek ima prostora da se naši amandmani uvažavaju, tako što će Predlog zakona radnim tijelima Skupštine Crne Gore biti upućen nakon uvažavanja sljedećih primjedbi:

1. Amandman 1: U članu 3, stava 1, tačka 2 treba da glasi: „desni rukavac ušća rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore“;

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Morsko dobro treba da obuhvati cjelokupno ušće rijeke Bojane koje se nalazi na teritoriji Crne Gore.

2. Amandman 2: Umjesto Podnaslova „Morska obala i obala rijeke Bojane“ treba da glasi: „Morska obala i desno ušće rijeke Bojane“;

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Odgovor kao prethodni.

3. Amandman 3: U članu 4 , stav 1 brisati riječ „najmanje“;

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

4. Amandman 4: U članu 4 brisati stavove 3, 4, 5;

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Stavovima koji su predloženi za brisanje definiše se obala rijeke Bojane.

5. Amandman 5: U članu 16, stav 1, alineja 3 iza riječi „iskustva“, staviti tačku i brisati dio „u obavljanju poslova zaštite životne sredine, upravljanja prostorom, turizma ili pomorstva.“;

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Zbog specifičnosti morskog dobra neophodno je navesti oblasti u kojima članovi Savjeta Agencije moraju da imaju iskustvo.

6. Amandman 6: Predlažemo da se brišu podnaslov „Pravo preče kupovine“ i član 24 Predloga zakona.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Zbog specifičnosti morskog dobra neophodno je obezbijediti institut prava preče kupovine.

5. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

1. Amandman 1

Predlažemo da se treći stav člana 3 dopuni i glasi:

“dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni obezbjeđuje pristup obali i moru i služi uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane”.

Odgovor

Predlog je prihvaćen.

2. Amandman 2

Predlažemo da se u članu 9 riječ “geomorfologije” zamijeni sa “geomorfoloških oblika”.

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

3. Amandman 3

Predlažemo da se u članu 12, u stavovima 1 i 3 izmijeni naziv Agencije i glasi: "Agencija za more i obalu".

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Smatramo da je u predloženom nazivu Agencije dat širi obuhvat od morskog dobra.

4. Amandman 4

Predlažemo da se u članu 13 izvrše sledeće izmjene i dopune:

Da se u alineji 4 izbriše "obalni procesi" i stoji "obalna erozija i druga istraživanja od značaja za obalne procese",

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

- Da se alineja 7 dopuni i glasi "vodi jedinstvenu bazu podataka o morskome dobru i obalnom području",

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Obalno područje ima širi obuhvata od morskog dobra.

- Da se u alineji 8 riječi "u zakup" zamijene sa "na korišćenje"

Odgovor
Predlog nije prihvaćen.

- Da se alineja 9 izmijeni i glasi: "vrši izgradnju, sanaciju i održavanje luka, pristaništa, privezišta, kupališta i druge infrastrukture za potrebe morskog dobra (u daljem tekstu infrastruktura)",

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Neophodno je da se obuhvate i šetališta uz more i navozi, kao djelovi morskog dobra.

- Da se alineja 11 dopuni i glasi: "donosi plan korišćenja luka od lokalnog značaja, pristaništa, privezišta, vezova i sidrišta",

Odgovor
Predlog je prihvaćen.

- Da se alineja 13 izmijeni i glasi: "pokreće postupak za ažuriranje katastarske evidencije morskog dobra",

Odgovor
Predlog se djelimično prihvata. Tačka 13 je preformulisana tako da se podnosi inicijativa organu uprave nadležnom za poslove katastra, za upis prava na morskome dobru.

- Da se nakon alineje 14 doda nova alineja koja glasi: "ostvaruje međunarodnu saradnju iz domena svoje nadležnosti".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Smatramo da tačka 15 (obavlja I druge poslove upravljanja morskim dobrom, u skladu sa zakonom) obuhvata predloženo.

5. Amandman 5

Imajući u vidu ovlašćenja sadržana u Zakonu o lukama, predlažemo da se treći stav člana 17 dopuni i glasi:

“Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz naknade od zakupa za korišćenjeorskog dobra, koncesijama, međunarodnih i domaćih kredita i pomoći, donacija i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom”.

Odgovor

Član 17 (sada 20) je preformulisan na način što je predviđeno da se sredstva za rad Agencije obezbjeđuju iz naknade od zakupa i koncesione naknade, u skladu sa zakonom.

6. Amandman 6

Predlažemo da se član 31 izmijeni u duhu člana 8 Protokola o IUOP i glasi:

“Kretanje i parkiranje motornih vozila, kao i kretanje i sidrenje plovila je ograničeno i/ili zabranjeno u posebno osjetljivim prirodnim područjima na kopnu ili moru, uključujući plaže i dine”.

Odgovor

Predlog se prihvata.

7. Amandman 7

Predlažemo da se prvi stav člana 36 izmijeni i glasi: “Naknada od zakupa prihod je Agencije.”

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Tekst u Predlogu zakona je u skladu sa Zakonom o državnoj imovini, uz doradu u odnosu na koncesionu naknadu.

8. Amandman 8

Analogno Zakonu o koncesijama, predlažemo da se Zakonom precizira dio naknade koji se usmjerava opštinama na način da se u prvom stavu člana 37 umjesto riječi “dio” stoji “30%”.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Predloženo je uređeno Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i Zakonom o koncesijama i nema potrebe da se to pitanje uredi i u Predlogu zakona.

9. Amandman 9

Predlažemo da se u drugom stavu člana 44, nakon prve alineje dodaju sledeće dvije alineje:

“- evidentira nepravilnosti o korišćenjuorskog dobra
- upozorava zakupce o konstatovanim nepravilnostima, nalaže otklanjanje i daje predlog Agenciji za raskid ugovora”.

Odgovor

Predlog je, u osnovi, prihvatljiv – uz drugačiju pravno –tehničku obradu

Primjedbe na tekst **Nacrta uredbe o bližim kriterijumima,načinu i postupku utvrđivanja granice morskog dobra:**

Amandman 1

Predlažemo da se u članu 3, alineja 4 izmijeni i glasi: “granice zaštićenih prirodnih područja u morskome dobru”, i alineja 5 dopuni i glasi: “prostora koji služi za pristup i korišćenje mora za....”

Odgovor

Predlog se prihvata.

Primjedbe JPMD od 18.11. 2013.godine

1. U članu 3 Zakona u stavu 1 u alineji 1 – definiciju morskog dobra potrebno je dopuniti izrazom “luke i vezovi”.

Odgovor

U članu 3 koristi se termin unutrašnje morske vode, u koje spadaju luke.

2. U članu 11 Zakona definisati pojam korišćenja: “Korišćenje morskog dobra je upotreba dijela morskog dobra i pribiranje prihoda od istog u skladu sa prirodom i namjenom.”

Odgovor

Predlog se prihvata

3. Član 11 Zakona stav 4 se dopunjuje i glasi: “Upravljanje lukama vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke i drugim propisima.”

Odgovor

Predlog se ne prihvata. Predložena formulacija je jasna.

4. U članu 13 Zakona u stavu 9 u okviru definisanja Nadležnost Agencije dodati “vezove”, analogno stavu 11 istog člana.

Odgovor

Predlog se prihvata.

5. U članu 29 Zakona stav 1 treba da glasi: “Davanjem dijela morskog dobra u zakup ne isključuje se pravo drugih lica da, pod jednakim uslovima i u skladu sa namjenom morskog dobra, upotrebljavaju taj dio morskog dobra.”

Odgovor

Predlog se prihvata.

6. U članu 35 Zakona stav 2 izmijeniti i glasi: “Pristaništa su objekti na obali ili u lukama namijenjeni za prihvatanje plovila koja se kratko zadržavaju radi ukrcaja i iskrcaja putnika i tereta.”

Odgovor
Predlog se prihvata

7. U članu 35 Zakona stav 3 izmijeniti i glasi: "Privezišta su objekti na obali i u akvatorijumu namijenjeni za prihvati i siguran vez plovila."

Odgovor
Predlog se prihvata

8. U članu 35 Zakona stav 5 izmijeniti i glasi: "Sidrište luke je dio akvatorijuma namijenjen za bezbjedno sidrenje, u očekivanju slobodnog veza u luci ili direktnog obavljanja ukrcaja i iskrcaja roba i putnika."

Odgovor
Predlog se prihvata

9. U članu 35 Zakona stav 6 – Vez – potrebno je izmijeniti tako da glasi: "Vez predstavlja dio akvatorija (sa pripadajućim dijelom kopna) označen i opremljen za sigurno vezivanje jednog plovila. Može biti operativni, komercijalni i komunalni."

Odgovor
Predlog se prihvata

10. U članu 48 Zakona u stavu 2 u alineji red 6 vezano za održavanje, dopuniti: "i pristaništa, privezišta, ponte, mandrača, vezove i sidrišta."

Odgovor
Predlog se prihvata

11. U članu 51 Zakona potrebno je pojedinačno pobrojati sve nadležne subjekte nadzora (od komunalne policije, do lučke kapetanije, tj. Inspekcije zaštite plovidbe) ili dodati termin Uprave za inspekcijske poslove.

Odgovor
Predlog se ne prihvata. Radi se o formulaciji koja je usklađena sa važećom pravnom tehnikom.

5. Opština Budva nema primjedbi

6. Uprava pomorske sigurnosti Bar

1. U postojećem tekstu treba dodati novi član koji bi glasio:
Objekti sigurnosti plovidbe koji su izgrađeni nalaze se u zoni morskog dobra, a vlasništvo su Države Crne Gore, ne smiju biti fizički ugroženi prilikom realizacije bilo kog zahvata, niti dovedena u pitanje njihova funkcionalnost.

Odgovor
Predlog nije prihvaćen. Predloženo nije predmet ovog zakona.

2. U članu 3 pored nabrojanog treba dodati i pojam: Objekte koji su trajno povezani sa morskim dobrom, u koje po našem mišljenju spadaju i objekti sigurnosti plovidbe tj. svjetlosne signalizacije -svjetionici. Sve ovo potvrđuje se i u članu 22 kojim se propisuje da "objekti na morskom dobru, koji su trajno povezan sa morskim dobrom pripadaju morskom dobru".

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Članom 3 je dat obuhvatorskog dobra. Isti se ne odnosi na objekte već na prostor.

7. Luka Bar A.D.

Nema primjedbi.

8. Lučka uprava

U članu 3 (obuhvatorskog dobra), kao i u članu 12 (Agencija za upravljanje morskim dobrom), trebalo izvršiti izmjene i dopune na način kako slijedi:

1. U članu 2 trebalo bi dodati iza stava 2 stav 3 koji glasi:

Morskim dobrom u smislu ovog zakona ne smatraju se luke i lučka područja, koje je Vlada odredila da su od nacionalnog značaja.

Odgovor

Predlog nije prihvaćen. Predlog zakona daje obuhvat cjelokupnogorskog dobra u koji spadaju i unutrašnje morske vode, a koje, shodno Zakonu o moru, (član 4) obuhvataju i luke.

2. U članu 12 trebalo bi iza riječi „morskim dobrom dodati riječi „osim lukama i lučkim područjem iz člana 2 stav 3 ovog zakona“.

Odgovor

Predlog je prihvaćen. Izvršena je dopuna u članu 11 dodavanjem stava 4 koji glasi: „Upravljanje lukama vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke.“

9. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

U članu 3 tačka 1 Predloga zakona o morskom dobru propisano je da morsko dobro obuhvata luke, lukobrane i gatove te predlažemo da se isto preispita i eventualno briše iz Predloga zakona naročito ako se ima u vidu da su luke uređene Zakonom o lukama i predstavljaju dobro u opštoj upotrebi od interesa za Crnu Goru i dostupna je na korišćenje, pod jednakim uslovima, svim zainteresovanim fizičkim i pravnim licima.

Zakonom o lukama, uređen je pravni status, podjela luka, upravljanje, naknade, koncesije, red, inspeksijski nadzor, kao i druga pitanja koja su od značaja za luke u Crnoj Gori.

Članom 4 Zakona o lukama propisano je da luka morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, gatovima, lukobranima, objektima, uređajima i postrojenjima namijenjenim za pružanje lučkih usluga i obavljanje drugih djelatnosti koje su s njima u privrednoj, saobraćajnoj i tehnološkoj vezi.

Članom 12 propisano je da morskim dobrom upravlja Agencija, dok je Zakonom o lukama propisano da lukama od nacionalnog značaja upravlja Lučka uprava, a lukama od lokalnog značaja, pravno lice koje upravlja morskim dobrom u skladu sa Zakonom o lukama i zakonom kojim se uređuje upravljanje morskim dobrom te u tom smislu smatramo da isto treba brisati u Predlogu zakona.

Članom 13 tačka 8 propisuje se da se morsko dobro daje u zakup, dok je Zakonom o lukama uređena dodjela koncesija za sve luke.

U vezi člana 34 Predloga zakona o morskom dobru, predlažemo sljedeću formulaciju:

„Održavanje reda na kupalištima sa morske strane vrši Agencija, odnosno zakupac ili koncesionar, a nadzor na održavanjem reda na kupalištima sa morske strane vrši inspekcija sigurnosti plovidbe, u skladu sa zakonom.“

U članu 42 Predloga zakona, smatramo da treba brisati riječi: „od zagađivanja sa plovniha objekata“, s obzirom da su Zakonom o zaštiti mora od zagađenja sa plovniha objekata propisani uslovi nadzora. Predlažemo da se u članu 42 Predloga, preispitaju riječi: „stara se“ kada se radi o nadležnim inspekcijama. Takođe, smatramo potrebnim da se precizira o kojim se inspekcijama radi, a sve u cilju primjenjivosti istog zakona.

Takođe, smatramo potrebnim da se ovim zakonom propiše ko se stara o održavanju reda na pristaništima, privezištima, pontama i mandračima, jer se u prethodnom periodu inspekcija sigurnosti plovidbe susretala sa situacijama u kojima se nije mogao odrediti subjekat koji se stara o održavanju reda na ovim objektima.

Predlažemo da se Predlogom zakona daju definicije pojmova, odnosno izraza koji se prvi put pojavljuju u zakonu, posebno onih iz člana 32 Predloga zakona tj. pristaništa, privezišta, ponte, mandrača, sidrišta i veza, a ne da se kako je to predloženo samo odredi njihova namjena, čime bi se otklonile sve eventualne nejasnoće u tumačenju i primjeni zakona. Takođe, predlažemo da se u istom članu propiše ovlašćenje da organ državne uprave nadležan za poslove održivog razvoja i turizma, uz saglasnot organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva propiše bliže uslove koje moraju da ispunjavaju navedeni objekti, a ne i vrstu i namjenu, kako je predloženo stavom 9 istog člana Predloga zakona.

Odgovor

Luke su, faktički, sastavni dio morskog dobra i ta se okolnost mora konstatovati, iako su one (od nacionalnog značaja) u pravnom režimu drugih propisa (Zakon o lukama), a što je i navedeno Predlogom zakona, kroz odgovarajuće formulacije (u skladu sa zakonom – član 7). Međutim, radi jasnoće i unutrašnje kohezije teksta, učinjene su korekcije člana 3 tačka 1 i člana 11.

Izvršena je korekcija čl. 32, 34 i 35 – nadzor se vrši u skladu sa posebnim propisima, tako da to nije potrebno naznačavati u ovom zakonu.

Predlog u odnosu na propisivanje uslova u članu 32 (sada 35, poslednji stav) se prihvata. Predlog da uslove koje moraju ispunjavati pristaništa, privezišta, ponte, mandrači propisuje organ uprave nadležan za poslove održivog razvoja i turizma nije prihvaćen – budući da se radi o propisivanju uslova u pogledu specifičnih „pomorskih“ objekata.

Održavanje reda nad korišćenjem objekata iz člana 36 Predloga zakona vrši Agencija, zakupac odnosno koncesionar, u skladu sa zakonom i ugovorom.

Predlog u odnosu na član 42 (sada 46) se ne prihvata. Suština i smisao ove odredbe je da se zaštita morskog dobra definiše u odnosu na sve radnje koje bi mogle biti suprotne principima zaštite, a koje se odnose na veoma širok spektar djelatnosti. O ovoj zaštiti staraju se nadležni inspekcijski organi i Agencija, u skladu sa zakonom, a to znači u skladu sa svim propisima koji tretiraju segment morskog dobra. Iz tog razloga Predlogom zakona nije moguće naznačiti sve inspekcije koje se staraju o zaštiti morskog dobra.

Pojmovnik u pogledu pristaništa, privezišta i dr. nie potreban, budući da se radi o pojmovima koji su bliže definisani PPP posebne namjene za morsko dobro.

Nacrt

Na osnovu člana 5 Zakona o morskome dobru ("Sl. list CG", broj --), Vlada Crne Gore je na sjednici od ----- donijela je

UREDBU

o bližim kriterijumima, načinu i postupku utvrđivanja granice morskog dobra na kopnu

Predmet

Član 1

Ovom uredbom utvrđuju se bliži kriterijumi, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra na kopnu

Kriterijumi

Član 2

Granica morskog dobra na kopnu (u daljem tekstu: granica morskog dobra) utvrđuje se u skladu sa čl. 3 i 4 Zakona o morskome dobru (u daljem tekstu: Zakon), polazeći od sljedećih kriterijuma:

- širine morske obale i obale rijeke Bojane;
- definicije luka utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke ;
- obuhvata privezišta, pristaništa, ponti, mandrača, navoza, nasipa, plaža, kupališta;
- granice zaštićenih prirodnih područja u morskome dobru
- prostora koji služi za pristup i korišćenje mora za morski saobraćaj, nautički turizam, morski ribolov, marikulturu i za druge svrhe koje po svojoj prirodi ili namjeni služe neposrednom odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane u skladu sa planskim dokumentom;
- šetališta uz more, puteva i staza, kojima se obezbjeđuje pristup morskome dobru (ili obali),;
- prirodnih granica ili granica vidljivih objekata (granice potpornih i zaštitnih zidova, vjerskih, istorijskih I kulturnih objekata).

Kriterijumi u odnosu na postojeće objekte i namjenu zemljišta

Član 3

Utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu vrši se u odnosu na postojeće objekte iz člana 2 ove uredbe, odnosno u odnosu na namjenu zemljišta utvrđenu planskim dokumentom

Utvrđivanje granice po predlogu državne komisije

Član 4

Granicu morskog dobra utvrđuje Vlada Crne Gore(u daljem tekstu: Vlada)

Granicu morskog dobra predlaže Vladi Državna komisija za utvrđivanje granice morskog dobra na kopnu (u daljem tekstu: Državna komisija) obrazovana u skladu sa Zakonom.

Sačinjavanje izvještaja

Član 5

Državna komisija predlaže granicu morskog dobra na osnovu neposrednog uvida na terenu i uvida u topografsko – katastarske podloge i katastarski operat.

Državna komisija , shodno stavu 1 ovog člana, dužna je da sačini pisani izvještaj za svaku primorsku opštinu, pojedinačno.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sadrži, naročito:

- predlog granice po katastarskim parcelama, sa koordinatama detaljnih tačaka, pojedinačno po opštinama;
- razliku u odnosu na postojeću granicu,
- kriterijumi predloga granice

Poslovnik o radu državne komisije

Član 6

Državna komisija donosi poslovnika o radu.

Državna komisija, po pravilu, predlog granice utvrđuje koncenzusom.

U slučaju da se ne može postići koncenzus za dio granice, predlog dijela granice utvrđuje se većinom glasova članova državne komisije.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, u izvještaju iz člana 5 ove uredbe se navodi da je predlog granice utvrđen većinom glasova članova Državne komisije.

Stupanje na snagu

Član 7

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj –

Podgorica ,

VLADA CRNE GORE

Predsjednik,

Milo Đukanović